

Valen

feljegyzései

A Magyar Babylon 5 Klub kiadványa

3. szám

2002. április

Sziasztok!

Bár a B5LR-nek vége, nem hagyjuk abba a munkát, hisz hosszú „így készült a B5” történelem áll mögöttünk, amelyet most megosztunk veletek ismét. Köszönhetően mindazoknak, akik nélkül nem jöhetett volna létre: fordítóinknak és íróinknak.

A harmadik szám elsősorban a Babylon 5 megalkotójával, JMS-sel foglalkozik, de igyekszünk minél színesebbek lenni tartalmilag.

Tervezzük továbbá a színvonal emelését tartamilag és formailag is, amely ebben a kiadványban is folyamatban van. Júliustól tervezzük a megjelenés sűrítését; kéthavonta szeretnénk megjelenni.

Hamarosan megjelenik első különszámunk Avalon címmel.

Mivel ez az újság a Ti szórakoztatásotok céljából készül, arra kérünk titeket, hogy írjatok nekünk (a klub elérhetőségeire), miről szeretnétek még olvasni a következő számokban.

Jó olvasgatást kívánva a közreműködők nevében:

Barna Andrea (Delenn)

Tartalom

3	The Great Maker — JMS	36	Sinclair, Sheridan és a hős...
19	B5 vers mindenkinek	40	Könyvismertető
20	Hová lett Ivanova?	41	B5 paródia
25	B5 vers mindenkinek	45	Staczynski Voyager-e, Braga
26	Tudtad hogy?		Babylon-ja
27	Az ellenség igazi arca	48	B5 DVD
29	Az utolsó, legjobb remény a kongresszusra	50	Mártír
		56	Tudtad hogy?

Kiadó: Magyar Babylon 5 Klub **E-mail:** TÖRÖLVE

Fő- és tördelőszerkesztő: Barna Andrea (Delenn)

Lektorok és korrektorok: Márton Zsófi (Squirrel), Matusik Tamás (BartSimps) és Barna Andrea (Delenn)

Írók és fordítók: Peres Levente (Sheridan), Koszper Gábor Szabolcs (algi), Nikowitz Krisztina (Niko)

Források: The Official Babylon 5 Monthly Magazine; Goldkanal, Internet

A Valen feljegyzései a Magyar Babylon 5 Klub klubmagazinjaként jelenik meg háromhavonta. Azok a cikkek, amelyeket nem a szerkesztőség írt, nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik. Babylon 5, B5LR, Crusade nevek és minden kapcsolódó tartalom Joe Michael Straczynski és az AOL Time Warner Entertainment tulajdona.

The Great Maker — JMS

Életrajz

A nyolcvanas és kilencvenes évek egy nagyszerű TV-s írója, Joseph (Joe) Michael Straczynski [JMS] 1954. Július 17-én született, egy kétkezi munkás fiaként, "akinek egyedi gazdasági filozófiája azt mondta, hogy beköltözünk a városba, eladósodunk és elhúzzuk a csíkot. Így az eredmény az volt, hogy folyamatosan költöttünk." Felesége: Kathryn Drennan.

New Jersey utcáit, a közkönyvtárat és a televíziót ismerve nőtt fel. Ezáltal megérthette Rod Serling, Paddy Chayefsky és Harlan Ellison munkásságát.

Cikkeket és darabokat írt a középiskolában, és az első megbízatása az iskolától érkezett, amely egy vigjátékot kért, melyet a nagyközönség előtt adtak elő. Tizenhét évesen úgy döntött, hogy ideje elkezdeni írni.

Egyfelvonásos és teljes hosszúságú darabokat küldött el színházaknak, egy helyi színház pedig válaszképpen egy beszélgetésre invitálta. Amikor meggyőzte őket, hogy igazán író akar lenni, akkor elfogadták. Különböző főiskolákra járva írt 20 hét alatt egy darabot, és kiadta. Emellett szociológiából és pszichológiából levizsgázott, filozófia és irodalom melléktantárgyakkal.

Ez lehetővé tette számára, hogy írást tanítson a San Diego State University-n (San Diego Allami Egyetem), míg vezető magazinoknak és lapoknak írt cikkeket.

1981-ben L.A-be vonzotta a teljes idős televíziós foglalkozás, és szkript írói karrierbe kezdett. Hamarosan íróból történetszerkesztővé vált, aztán producerré, végül pedig executive producerre (ő bele is szól a dolgokba). "Executive producerként már senki sem ír át téged. Az írói stílusom nagyon személyes és ekcentrikus, és csak így védhettem meg

az írásaimat." - J. Michael Straczynski

Termékeny író a 70-es és 80-as években, a 90-esekben pedig még mindig napi tízórányi írással gyakorol. Ő egy olyan "milliomos", aki a megélhetésért dolgozik.

1995 elején a Newsweek magazin kiadott egy Ki kicsodát "az 50 legbefolyásosabb alkotóelméről, akik formálják az elménket a XXI. századba való lépés-kor" - melybe nem meglepően olyanok kerültek, mint Steven Jobs (az Apple egyik alapítója, és újabban a NEXT-é is), Tim Berners-Lee (a World Wide Web feltalálója) és Kevin Kelly (a Wired főszerkesztője). De az összes egyén közül, akik így vagy úgy de beleszóltak a filmezésbe és televíziózásba, csak egy név állott közöttük... J. Michael Straczynski-é.

Sok más megtiszteltetés között három jeles nevezés is található: egy *Writer's Guild Award* (írók céhe díj); egy *Ace Award* a "The Strange Case of Dr. Jekyll and Mr. Hyde" TV-

1990: E P Dutton kiadta az "Othersyde" c. regényét.

1991-92: A Gyilkosság a hobbi két szezonjának tanácsadó producere volt (CBS/Universal). Számos epizódot is írt.

1993: Tanácsadó producere a "Walker, Texas Ranger" c. sorozatnak (CBS/Cannon).

1993-98: A "Babylon 5" alkotója, írója és executive producere.

1995: Megírta a "Guardians" SF sorozat pilótját.

1996: Kiadta a "The Complete Book of Scriptwriting" új kiadását. (szkript írás nagykönyve)

1999: A "Crusade" alkotója, írója és executive producere. Tíz epizódot ő írt, összesen 13 epizód készült el, amikor a sorozatot pénzügyi és egyéb okokból felfüggesztették.

Joseph Michael Straczynski az Emmy díjas televízió-sorozat, a Babylon 5 megteremtője, két Hugo díj tulajdonosa a Legjobb Drámai előadásért, valamint a Szaturnusz Díj (Saturn Award), a Jövő látomása Díj az Úr Határai Alapítványtól (Space Frontier Foundation), és sok egyéb díj birtokosa, beleértve az amerikai tudományos-fantasztikus írók által kiadott Ray Bradbury díjat, melyet előtte csak James Cameron kapott meg.

Miután több mint 500 cikket és novellát írt, melyek híres magazinokban és gyűjteményekben jelentek meg, a Science Fiction Age a "sci-fi Tolsztoja"-nak nevezte. Látnoki életútján kb. 200 TV-sorozat epizódot, hét tévéfilmet (pl. a The New Twilight Zone, vagy a Gyilkosság a hobbija számára), tizenkét TV-játékot és tizenkét rádiódramát alkotott meg. Az új, tizenhárom részből álló, félórás Internet antológia-sorozatát, a City of Derams-t, jelenleg a scifi.com terjeszti.

Straczynski Projektjei

(a B5-ön kívüli, a magyar rajongók számára talán kevésbé ismert projektjei)

áttekintés:

Jeremiah

A Showtime Networks hivatalosan zöld fényt adott 2002-re a Jeremiah képregény TV-s adaptációjára. A sorozat főszereplője Luke Perry (Beverly Hills 90210) és Malcolm-Jamal Warner (Malcolm & Eddie). Russel Mulcahy (Hegylakó) rendezte a két órás premiert. A rajongók kedvence, J. Michael Straczynski (Babylon 5, Rising Stars) írta a pilotfilm forgatókönyvét és ő a sorozatvezető és az executive producer Sam Egan (Végső határok) társaságában.

A Jeremiah a Platinum Studios díjnyertes képregény sorozatán alapszik, melyet Hermann Huppen, belga író írt. Perry játsza Jeremiah-t. Cohen mondta: "Hátborzongató, hogy ennyi tehetséget hozhatunk össze, hogy kiterjesszük az erőnket és minőségi Sci-Fi programot biztosítsunk."

A 20 epizódból álló sorozat 2002 elején debütált. A Jeremiah-t a Jeremiah Productions Inc. támogatja a Lion's Gate Televisionnal és a Platinum Studioszal együtt, és az MGM Worldwide Television Distribution terjeszti. Ez az új sorozat az MGM és a Showtime között olyan sikeres együttműködés folytatása, mint amilyen a Csillagkapu és a Végső határok c. SF sorozatok voltak, akárcsak amilyen a nagyon várt Leap Years lesz, mely július 29-én fog debütálni.

Az executive producerek között van továbbá Luke Perry, Joe Dante (Chip katonák), Michael Finnell (Chip katonák), Rosenberg (aki kifejlesztette a Sötét zsaruk filmet), Ervin Rustemagic és Gregory Noveck (akik Rosenberggel együtt sok élő show-nak a producere). A Showtime kreatív producerei John Vasey és Randy Runkle. MGM kreatív executive-ja Craig Roessler.

A Jeremiah egy posztapokaliptikus jövőben játszódik, egy évtizeddel után, hogy egy halálos vírus elpusztított

egybe. A második ilyen regény megjelenésének időpontja egyelőre kérdéses.

Rising Stars játékfilm

Straczynski képregénye a vászonra lép.

Egy, a jelentések alapján millió dolláros üzlet keretében, Joe Straczynski leszerződött az MGM-mel és az Atlas Entertainment-tel az esztleges Rising Stars trilógia első képviselőjének legyártására. A film a Rising Stars képregénysorozat első részei után Born in Fire névre lesz keresztelve. Ugyanazt az anyagot dolgozza majd fel, amit az első nyolc képregény-kiadás.

Premier: MGM gyors iramban akarja felkészíteni a projektet egy 2002. indulásra.

A folytatás: Ha a legelső film sikeres lesz, Straczynski számításai szerint a következő kettőt már egyidejűleg forgatják majd le.

Midnight Nation

(Frissítve: 2002 március 05-én)

A Midnight Nation egy 12 kiadásos sorozat, amelyet Joe's Comics impreszsummal adnak ki. Hozzáférhető a 1/2. kiadás is.

A főszereplő, David Grey egy olyan emberek által lakott világban találja magát, akik a hasadékok közé csúsztak. Ők azok a figyelemre méltatlan, elfeledett, kiszolgáltatott emberek, akiket a társadalom megtagadott. Végső soron észre kell venniük, hogy senki sem látja őket többé. Ezek az emberek ugyanabban a világban élnek, mint mi, de csak azokra a dolgokra tudnak kölcsönhatni, amelyeket kidobtak és elfeledtek. Hogy David Grey miért is tartózkodik ezen a helyen, az már egy sokkal sötétebb téma. Egy Laurelként emlegetett, rejtélyes nő kalauzolja őt a küldetésén, hogy elkerülje a szörnyű végzetet.

A Midnight Nation egy sokkal allegorikusabb történet, mint a Rising Stars. Elgondolkodtat azon, hogy ho-

gyan bánnak az emberek egymással, és hogy miként felelős valaki a cselekedeteiért... vagy éppen tétlenségéért.

A 10. kiadás 2002 február 27-én látott napvilágot, „Drifting Away” - [Elszivárgás v. Elszivárogni] címmel.

Dream Police

(Frissítve: 2002 március 07.)

Joe Straczynski egyetlen kiadás megírásával próbálta illusztrálni a Dream Police [kb: Álomrendőrség], egy képregény antológia ötletét, amelyet a Joe's Comics jelentetne meg. Néhány egyéb cím, amelyet ennek a sorozatnak szántak: „Eccentric Tales” [kb: Bizarr történetek], „Joe's Comics Presents” [a Joe's Comics bemutatja, valamint „Tales of Joe” [Joe meséi]. Straczynski és a Top Cow Comics viszonyának felbomlásával (amely a Joe's Comics impreszsumot is sírba küldte), úgy tűnik ez a sorozat sohasem lát majd napvilágot. Akárhogyis, a Top Cow-nak megvan minden joga arra, hogy a már meglévő egy szál részt kiadja.

Delicate Creatures

(Frissítve: 2002 január 16-án)

A Delicate Creatures [kb: Érzékeny élőlények] egy 56 oldalas, keményfedeles illusztrált regény, amelyet Straczynski úgy ír le, mint „egy fantasztikum-könyv, fogakkal”. Ennek a prózai és költői történetnek minden második oldalán mesteri rajzokat láthatunk Michael Zullitól, Steve Firchow színezésében.

Ezt a könyvet a Top Cow adta ki. 2002. január 16-án került a közönség elé \$16.95 dolláros fogyasztói áron. A legelső nyomatok száma 16,000-ben lett meghatározva.

A Top Cow elég szükszavúnak bizonyult a sztorit illetően, csak annyit mondtak, hogy "Modern mese egy gyönyörű kastéllyal és különleges karakterekkel". Renae Gerlings szerkesztő sem

árult el túl sok részletet mikor a Newsarama a kiadványról kérdezte: "A fő karakterek egy kastély falain belül élnek és az ott lakó Hercegnőt figyelik mikor annak országát megtámadják" - mondta Geerlings. "Egy történelmi eseményen alapszik a történet, de fantáziaszülte elemekkel tarkított és enyhén sötét hangulatú. Nagy elszakadás a Rising Star-tól és a Midnight Nation-tól, de Joe már máskor is megmutatta írói sokoldalúságát. Ez most egy újabb példa rá, melyre büszke lehet, mi pedig arra vagyunk büszkék, hogy mi adhatjuk ki. Michael Zulli, aki egyébként nagy Straczynski rajongó, a legjobb választás volt, hiszen jóval több tapasztalata van ezen a téren mint a legtöbb művésznünknek."

Ebből valószínűleg nem sok derült ki a történetet és a karaktereket illetően, de a Top Cow küldött néhány képet és karaktervázlatot is ízelítőül. Az 'egy kép felér ezer szóval' szellemében kattints a következő képekre, hogy láthass 7000 szót a Delicate Creatures-ből... <http://www.comicon.com/ubb/Forum13/HTML/000082.html>

Babylon 5 illusztrált regény

(Frissítve: 2001 május 16.)

Straczynski egy független, Babylon 5 témájú illusztrált regényt ír a Wildstorm számára. 2001 vége felé esedékes. Straczynski jelenleg egy olyan történetet tervez, amely a „War Without End” [Végtelen háború <3.16-17>] eseményei előtt játszódik. Szerepel benne Sinclair és Sheridan is, foglalkozik a Mars-sal a Minbarral, a Babylon 5-tel, valamint egy összeesküvéssel.

A csodálatos pókember

(*The Amazing Spider-Man*)

Joe Straczynski írja a Marvel képregényt: <http://www.marvel.com/comics/characters/spiderman.html>

Joe Straczynski írja jelenleg a Marvel Comics „Amazing Spider-Man” c.

képregényének történetét. Straczynski indulásképp bevezette Ezekiel karakterét, aki mindig megváltoztatja a módot, ahogyan Peter Parker saját magára és a Pókemberre tekint. Peter magánéletébe is hozott némi változást, valamint bevezetett egy új ellenséget, melynek a neve Morlun. Straczynski kockázatot akar vállalni, kísérletezni, és megpróbálni Peter Parkert átültetni a 21. századba. Peter Parker életének egyik legnagyobb meghasonlására derült fény: May nagynéni rájön, hogy ő Pókember! A 37. és 38. kiadás tárgyalja ezt a meglepő fordulatot.

Straczynski sztoriterve megszakadt a 36. kiadással. A Marvel Comics arra kérte ugyanis, hogy jelenítse meg a szeptember 11-i terrortámadást az „Amazing Spider-Man” oldalain. Joe csak azután fogadta el a kihívást, miután a történethez megjött az ihlet. John Romita Jr. volt a rajzoló és J. Scott Campbell készítette a borítót.

Straczynski folytatja? Joe Straczynski eredetileg 12 kiadáshoz írt alá, de a Marvel Comics a 42. rész írójaként is feltűnteti őt, amely már a 13. [JMS által írt] kiadás lenne.

Polaris

(Frissítve: 2002. február 16-án)

J. Michael Straczynski a SciFi Channel egyik sorozatát, a Polarist szerkeszti és készíti.

2002. február 14-e óta két forgatókönyvet nyújtott be.

City of Dreams

(Frissítve: 2001. március 21-én)

A City of Dreams [Álmok városa] egy 13 részes audiodráma-antológia sorozat [Úgy kell elképzelni, mint azokat a folytatásos történeteket régen a rádióban – a ford.] amit Straczynski a SciFi.com Seeing Ear Theatre-je számára ír. Bárki, aki rendelkezik Real Audio playerrel, ingyen meghallgathatja. Eddig nyolc epizód jelent meg. A legfris-

sebb a „The Alpha and Omega of David Wells” [kb. David Wells élete és halála] 2000. február 1-én. Magyarázatokkal ellátott linket találhattok a City of Dreams weboldalon: <http://www.scifi.com/cityofdreams>

JMS még három további epizód számára adott be forgatókönyveket. A következő epizód címe „Dream Police” [Álomrendőrség] lesz. Sajnos a show jelenleg szünetel.

Mestermunka (Mainstream Novel)
(Frissítve: 2001. szeptember 19-én)

Joe Straczynski egy új regényen dolgozik, amit ő úgy ír le, hogy „gazi mestermunka”. Kb. félig készült el vele, mivel 2001. szeptember eleje óta több időt szentel egy regény farigcsálására, mint egy forgatókönyvre. Az első 100 oldalt hússzor írta újra.

Középkori színdarab (Medieval Play)
(Frissítve: 2001 március 26-án)

Joe Straczynski már jó ideje dolgozik egy középkori színjátékon. Úgy gondolja, a téma miatt soká fog tartani befejezni.

Technomágus-trilógia
(Frissítve: 2001 december 17-én)

Jeanne Cavelos, a The Shadow Within [kb. Árnyak közt] szerzője, megírta a The Passing of the Technomages-t [kb. A technomágusok távozása] Joe Straczynski útmutatásai alapján. A három rész címei: „Casting Shadows”, „Summoning Light” és „Invoking Darkness”. Már hozzáférhetőek.

Ezen interjú keretén belül bepillantást nyerhetünk JMS életébe; elmeséli hogyan jutott ideig.

PLUME: Milyen vidékről származol?

JMS: Pattersonban, New Jersey-ben születtem és nagyrészt ott is nevelkedtem. A családom egyik helyről a másik-

ra vándorolt a gazdasági kilátásokat és munkát követve, új lehetőségek után kutatva, úgyhogy a szünetektől függően évente minden 6. hónapban iskolát, főiskolát, általános iskolát, gimnáziumot váltottunk. Jersey-ben, Kaliforniában, Illinoisban, Texasban nőttem fel... valahogy így.

PLUME: Nehéz lehetett...

JMS: Nehéz volt. Ahogy egyik helyről kerültem a másikra - megérkeztem, és valójában nem is volt értelme barátokat szerezni tudván, hogy hathavonta, vagy néha még hamarabb már megyünk is tovább, és akkor ők el fognak tűnni. Ez visszahűző embert faragott belőlem. Az egyetlen dolog, amit már nagyon korán felfedeztem, az az volt, hogy bár jóllehet városokat, iskolákat, államokat váltunk, a könyvtárakban lévő könyvek mindig ugyanazok maradtak. Ugyanaz volt a borítójuk. Ugyanazok voltak a szereplők. Úgy mehettem be meglátogatni azokat az embereket a könyvtárba, mintha ismertem volna őket. Ettől kezdve már egész fiatalon elkezdtem sok időt tölteni az iskolai könyvtárban. Mire 11 éves lettem, már végigjártam a felnőtté válás útját, és itt kezdtem el legelőször igazából felfedezni a sci-fit.

PLUME: Akkoriban melyik műfaj volt a kedvenced?

JMS: Minden bizonnyal a sci-fi. A Lensman könyvek E. E. (Doc) Smith-től. A Gyűrűk Ura inkább a fantasy világába tartozott, de azt is felfedeztem. Rengeteg minden Arthur Clarke-tól, ugyanígy Ray Bradbury-tól. Az első Bradbury könyvek, amiket olvastam az R Is for Rocket és az S Is for Space voltak. Sok futurisztikus úrcucc tűnt vonzónak a sci-fi irányából, úgyhogy ez volt az én első valódi megkeresztelkedésem a műfajban.

PLUME: Akkoriban is írtál?

JMS: Mindig tudtam, hogy író leszek. Soha nem kételkedtem ebben. Nem emlékszem arra, hogy valaha is ne tudtam volna - ezért tudtam, hogy fel kell készí-

PLUME: Érezted-e úgy, hogy újra és újra fel kell építened az írói reputációd minden egyes új intézményben, ahová kerültél?

JMS: Igen, de mondom, ez sohasem okozott problémát. Elmentem az egyetemi újság vagy a helyi lap szerkesztőségébe és azt mondtam: „Író vagyok, ilyet tudok csinálni, meg azt, meg amazt...”. Sosem jelentett túl nagy gondot. E tekintetben igen szerencsés voltam. Amikor a san diego-i egyetemre kerültem, gyakorlatilag elfoglaltam az egyetemi lapot. Szórakoztató riportokat, rovatokat, hírcikkeket, nyomozati dolgokat írtam, és volt három különböző, saját rovatom is.. A „The Daily Aztec” helyett lassanként úgy kezdték hívni a lapot, hogy a „The Daily Joe”, mert mindig volt benne valami, ami az enyém. Ekkor kezdett a munkám kenyérkeresetté válni, mivel eddig az időpontig annyira hülye voltam és annyira nem ismertem más lehetőséget, hogy szinte semmi fizetést nem kértem azért, amit az újság számára összehoztam. Azt mondtam, „Ha úgy csinálhatom, mint egy szabadúszó, nem kell követnem senki utasításait. Azt csinálom, amit akarok és elsétálok.” És így, bár rengeteg pénzt kereshettem volna azzal, hogy az újságnak írtam, soha nem tettem. Természetesen idióta voltam.

PLUME: Különösen azon a szinten.

JMS: Gürcölő főiskolásként nagyon jól jött volna az a pénz. Már az elején idealisztikus, pénzügyileg igénytelen módon álltam hozzá az íráshoz. Valamennyit kihasználtam, ami jött belőle, de sajnos a legtöbbje a mai napig a levegőben lóg.

PLUME: Miről a legnehezebb lemondanod az írásban, ha a pénzkereseti lehetőséget vesszük figyelembe?

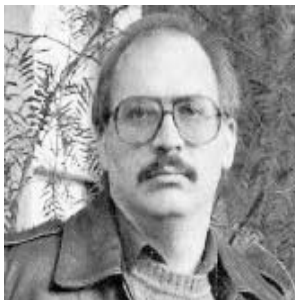
JMS: A legnehezebb rész az, hogy ki kell állnom a mellett, amit mondani akarok, és nem adhatom be a derekam az alapelveim megváltoztatásának. Például, amikor főiskolás voltam, elkezdtem írni a Los Angeles Times san diego-

i irodájának. Egyik kulcsfontosságú szórakoztató írójukká váltam. Egyszer írtam egy történetet egy san diego-i csoportról, aminek a neve „The Lambs Players” volt, és rájöttem, hogy ez a vallásos színészcsoport államot akar alapítani, amit ugyebár nem lenne szabad megtenni. Úgyhogy beleírtam a cikkembe. A szerkesztő azt mondta, „Ezt ki kell vened, mert ez egy hír, te pedig egy szórakoztató cikket írsz.” Azt mondtam, „De ez alapvető az egész történet szempontjából. Ez olyasvalami, ami benne kell hogy legyen a cikkben.” Így szólt, „Nos ez esetben ezt egy hírriporter kell hogy feldolgozza. Te nem csinálhatod meg.” Nem voltam hajlandó kivenni, ő pedig nem volt hajlandó azzal együtt leköszölni, és ez a visszautasítás alapján véve véget vetett a LA Times-nál töltött időszakomnak. Nem engedek az elveimből.

PLUME: Ez egy olyan alapelv volt, amiért megérte harcolni...

JMS: Igen, olyan volt. Az évek során a legsúlyosabb dolog, ami ott lebegett fölöttem, amikor otthagytam egy állást, mert elvből nem fogadtam el. Amikor a Real Ghostbusters [A valódi szellemirtók] c. rajzfilmsorozatban dolgoztam, az első szezon a hálózat számára, valamint a konzern szezon, amit ugyanakkor szerkesztettem 78 epizódot egyben, akkor az első szezon sikerei után tanácsadókat állítottak mellém, akik meg akarták változtatni a show-t, hogy sokkal politikamentesebb legyen. Néhány számomra meglehetősen offenzív dologgal jöttek elő. Janine-ből egy félénk karaktert akartak csinálni, jóllehet ő mind a filmen, mind a sorozatban egy erős női egyéniség; Winstont pedig csak sofőrré akarták redukálni, ami szerintem már kimeríti a rasszizmus fogalmát. Annak ellenére is bele akartak avatkozni, hogy kezdetben az ABC legjobban eltalált műsora volt. Úgyhogy ezt mondtam: „Ha ezt teszitek, akkor megyek. Ha rám kényszerítitek ezeket

a változtatásokat, akkor itt hagyom az egészet, mert ezek etikailag tűrhetetlenek." Megtették és eljöttem. Amikor a Captain Poweren dolgoztam, az első szezon után azt mondták, hogy a játékokat készítő cégnek nagyobb beleszólása lesz a tartalomba. Azt mond-

„Nem helyes, nem morális, hogy egy játékcég hagyja jóvá a történeteket. Ha megteszitek, lelépek." Megtették és mentem. A pénzt mindig másodlagosnak tartottam amellelt, hogy kiálljak azért, amit íróként helyesnek gondolok. Abban a pillanatban, ahogy ezt feladod... Mihelyst megengeded, és azt mondd, „Hát, ez csak egy a sok közül.”, akkor lesz még egy, és egy következő. Azt hiszem ez az, ami időnként kiborítja a feleségemet, a barátaim pedig néha nem értik meg. Ám szerintem, amikor a nap végén otthagysz a történeteidet az asztalon, azok azt mondják helyetted, „Így láttam a világot, ezt jelentette nekem." Ha ezt megtagadod, bármi, amit otthagysz azon az estén, nem más, mint hazugság.

PLUME: Az ipart szem előtt tartva, hiszel-e abban, hogy ez a harc a meggyőződésért sokkal determinánsabb vagy pozitívabb eredményt hozhat hosszú távon? Hogyan hatott ez, mialatt a karriered előrehaladt az évek során?

JMS: Is-is. Egyfelől tehetségesen tudok bonyolult lenni. Másfelől pedig ott van a világon az a sok pacák, aki azt hallja, hogy morális oldalról van egy fejlődésem, és ezért nem jönnek hozzám. Ami bizonyos szinten jó is, hiszen megmenekülök jópár csetepatétól. Ugyanakkor azok, akik megértik, mit akarok és miért harcolok, gyakran keresnek fel munkajánlatokkal. A legtöbb munka, amit végeztem, többszöri megbízatássá vált. Értsük úgy, hogy a múltban dolgoztam nekik mondjuk producerként, és később

visszajönnek, hogy „Nem csinálnád újra?”. Tudják, hogy nincs ki mind a négy kerekem, de jól írok. PLUME: Azok a dolgok, amelyekért harcolsz, a minőség és a teljesség...

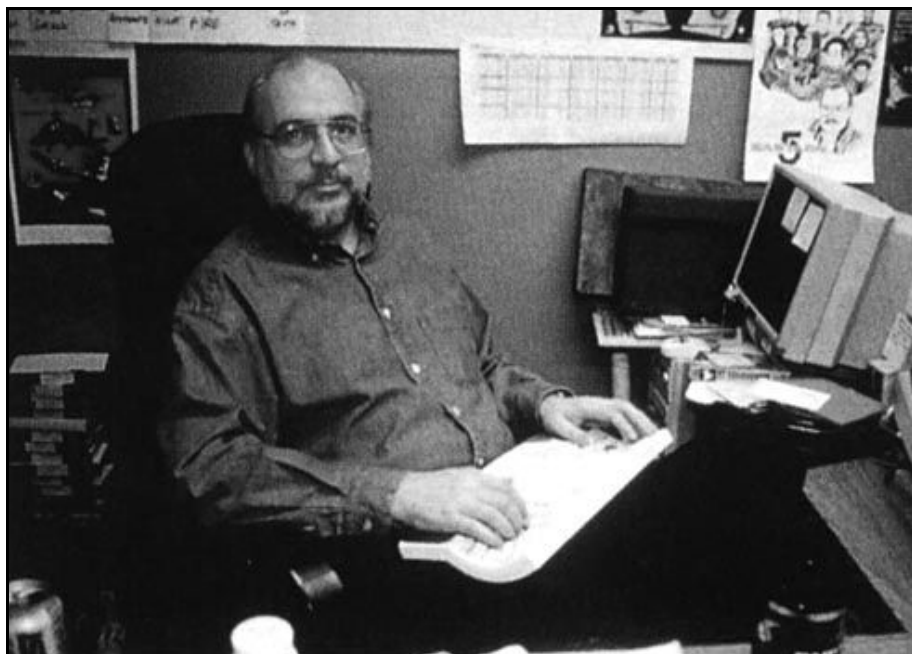
JMS: Igen. Dolgoztam a Murder, She Wrote-on két évig, majd otthagytam a B5-ért - múlt évben, amikor a Crusade véget ért, már 3-4 éve próbálkoztak, hogy előássanak egy Murder, She Wrote filmet a föld alól is, de semmi sem ment keresztül a hálózaton, sem pedig a gyártón. Kétségbe voltak esve, hogyan tudnának valamit levetíteni, végül azt mondták: „Nos, Joe mindig itt van." Mondták, hogy volt ez a hosszú pangás, és hívtak engem. Azt mondták, „Tudjuk, hogy lőkött vagy, de jó forgatókönyvet adsz majd nekünk." Azt válaszoltam, „Örülök, hogy csinálhatom." Megírtam a szkriptet, keresztülment a hálózaton, keresztül a stúdióon, leforgatták és májusban levetítették. És nagyon jól szerepelt.

PLUME: Annyira, hogy lesz másik is?

JMS: Igen. Nem voltak benne biztosak, hogy akarnak-e még egyet, vagy nem. A Friends záró epizódja ellenében vetítették le, úgyhogy azt gondoltam, gyerekek, csapó, ennyi. De ennek ellenére hihetetlenül jól szerepelt úgyhogy lesz egy újabb... De én abban már nem vagyok érdekelt, mert most, hogy - ha úgy tetszik - megtörtém a varázst, könnyebb kötésű íróként keresnek, akivel együtt tudnak dolgozni.

PLUME: Visszatérve a főiskolához... Milyenek voltak a főiskolás éveid a 70-es évek közepe-vege táján?

JMS: '72-ben érettségiztem, és '78-'79-körül végre kikerültem az egyetemről. Két tudományos fokozatom van, egy alkalmazott pszichológiából, egy pedig szociológiából, szakosodtam filozófiára és írásra is. Úgyhogy egy kissé tovább tartott, hogy elvégezzem. Elmentem

magisztrátusi képzésre is, de nem voltam túlságosan elragadtatva tőle.

PLUME: Mi vonzott ezekhez a gyakorlati képzésekhez? Azért csináltad, hogy fejleszd az írói képességeidet?

JMS: Akkoriban úgy gondoltam, hogy mellékkeresetnek jó lesz, nem tudván, hogy az embernek pszichológiából minimum PhD-znia kell ahhoz, hogy megjelen belőle, hacsak nem akar elmenni hamburgert sütni... Újra megjegyzem: én egy idióta vagyok. Azt hittem, hogy a pszichológia segíthet nekem tanulni az emberekről, és azokról a gyakorlati dolgokról, amiket íróként hasznosíthatok - és emellett amit tettem azalatt az időszak alatt, és amit javaslok bárkinek, aki író szeretne lenni az egyetemisták közül, ez: teljesen kihasználtam mindent, ami elérhetővé vált számomra. A tanulónak azt mondom, hogy tegyék ugyanezt... járjanak játékkörbe, színikörbe, írjanak az egyetemi újságnak, egyetemi lapnak. A színházi részleg gyakran kér majd kis előadásokat,

és a filmesek pedig forgatnak majd 10-15 perces produkciókat. Használj a rádióállomást. Elmehetsz az egyetemre, láthatod az osztályokat, az éttermet, fürdőszobákat, parkokat és annyi, ez lehet a teljes egyetemi életed. Azt mondom, használjátok az egész egyetemet, mert csak ott szerzitek majd meg azokat a tapasztalatokat, amik segítenek majd és amikre később íróként szükségetek lesz. Mire elvégeztem az egyetemet, leforgattam egy félórás filmet, 9 színdarabot, volt egy rádió drámám és több mint száz cikket írtam az egyetemi újságnak. Így mire kisétáltam az egyetemről, felkészült és színes író voltam.

PLUME: Az egyetemen eltöltött nyolc évéd alatt mi volt a legmaradandóbb tapasztalatod, amit magaddal vittél?

JMS: Valójában 6 évet jártam egyetemre. Talán a nyílt szívűség volt a legmaradandóbb. Amikor még én voltam egyetemista, több mint széleskörű oktatás folyt, ami felkeltette bennem a tanulás iránti vágyat. Azt, hogy új dolgo-

kat tanuljak meg, hogy kísérletezzek és olyasmikkel próbálkozzak, amivel az ember egyébként nem foglalkozik szükségszerűen. Ez ösztönzött, hogy tovább folytassam és ez az, amiért a mai napig dolgozom. Megpróbálok kísérletezni különféle formákkal és stílusokkal, fejük tetejére állítom a dolgokat és megpróbálok különféle lehetőségeket.

PLUME: Tehát a diploma után mihez kezdted?

JMS: Egy ideig San Diegoban maradtam, számos hírlapnak és folyóiratnak dolgoztam, pl. San Diego Magazine, The San Diego Reader, és még vagy egy tucat más. Volt dolgom az „Alien Worlds”-al, amely egy Los Angelesben játszódó rádiós dráma-sorozat volt abban az időben. Végül leszerződtem, hogy megírhassam az első szakkönyvemet a forgatókönyvírásról. Úgy gondoltam, ez lesz a kulcs, hogy eljussak Los Angelesbe, ahová menni akartam. Ezzel egyidejűleg megismertem Kathryn Drennan-t, a későbbi feleségemet, és kaptam egy állásajánlatot a Carl Sagan Productions-nál. A San Diego Állami Telekommunikációs és Filmügynökségen ismertem meg Kathryn-t. Felajánlott egy állást, hogy menjek és dolgozzak Carl Sagannak, aki akkoriban egy Cosmos nevű projekten dolgozott. Azt mondtuk, „költözzünk fel együtt”. Így tettünk és együtt költöztünk Los Angelesbe 1981. április 1-én, bolondok napján. Az első egy-két évben ő elsődlegesen Sagannak dolgozott, én pedig a könyvem írtam, és megpróbáltam az utazást 'nagyobb tengerre változtatni' a magam számára. Otthon San Diegoban én egy nagy hal voltam egy kis tócsában. Los Angelesben viszont parányi hal egy óriási tengerben. Jó néhány évbe beletelt, hogy túljussak ezen, és végre el tudjak itt helyezkedni íróként ebben a városban.

PLUME: Ez a tenger ugyanakkor erős hullámokat is csap ellened...

JMS: Igen. Soha nem dolgoztam sokat a

tévéspárban, és ez volt az, amit csinálni akartam. Végül a Los Angeles Herald Examinernek, a The Los Angeles Times-nak itt Los Angelesben és az LA Readernek kezdtem dolgozni. Írtam a Time Inc. TV-Cable Week folyóiratába. Míután ennek vége lett, elmentem a People Magazine-hoz és -részleteket nem említvén – ismét csak volt egy etikai összetűzésem. Rájöttem, mi is a People Magazine és azt mondtam, „Egyszerűen nem tudom tovább csinálni.” Kiléptem az újságírásból. Nem volt más lehetőségem, de azt mondtam, hogy „Nem tudom ezt tovább csinálni. Tovább kell lépnem” A tévénél kötöttem ki. Nem vagyok biztos benne, hogy ez egyenes út volt-e, vagy sem, de akkoriban minden bizonnal.

PLUME: Legalább a televízió megérti, hogy ez fantázia...

JMS: Igen. Szó szerint.

PLUME: Könnyű volt akkoriban bekerülni a tévéspárba? Milyen volt a piac?

JMS: Nagyon nehéz volt, 6 hónap pedig valóságos szenvedés azért, hogy végre rájőjjenek, mit is akarok. Ami történt, az volt, hogy rájöttem, szeretem a rajzfilmeket. Nagy rajzfilmőrült vagyok, az olyanokat szeretem, mint amilyenek a WB rajzfilmjei. Volt akkoriban egy show, a He-Man, amit nagyon szerettem nézni... mert én egy afféle lökött fazon vagyok és szeretem a meséket. Azt gondoltam, „Na ezeket is írja valaki, és nekem vannak tapasztalataim.” „Egye fene”, mondtam, és írtam egy minta He-Man epizódot, majd csak úgy lazán elküldtem a stúdióknak. Sem ügynök, sem előzetes megbeszélés... Semmi. Ha bármit tudsz az üzletről, tudod, hogy a dolgok nem így történnek. Legnagyobb megrökönyödésemre felhívott az egyik producer és azt mondta, „Ez egy óriási forgatókönyv, be tudnál jönni egy találkozóra?” Bementem, és eladtam a szkriptet. Eladtam még, úgy gondolom, 3 másikat, rögtön az után. Aztán azt mondták, „Nézd, ebben az évben

már nem vehetünk több külsős forgatókönyvet.” Az hittem, „Na tessék, most jön az elbocsátás...” Am azt mondták, „Nem akarsz stábtag lenni?” Én, miután végre megtanultam, hogyan kell nem-hülyének lenni, igent mondtam. Ez volt az én első szabályos állásom, több pénzzel, mint amit valaha láttam. Ez 1984 - 85-ben történt. Ezután az elkövetkező 15 évben különféle műsorok stábjaiknak tagja voltam, megszakítás nélkül.
K: Melyek a legkedvesebb sci-fi filmjeid?

V: Kezdetnek szeretném felírni a „Seconds”-t a listára, az egyetlen, Rock Hudson által készített majdnem-SF filmet, amitől mind a mai napig a hideg futkos a hátamon. John Frankenheimer soha nem volt jobb.

Hozzátenném még a „Fail Safe”, „Dr. Strangelove”, „Seven Days in May” és a „The Manchurian Candidate” filmeket, amelyeknek szintén van SF aspektusuk... ha az „Alas, Babylon” SF, akkor a „Fail Safe” és mások is beleférnek ebbe a kategóriába. Ez egy olyan csoport is, amely az újabb nézőknek betekintést nyújt abba, milyen volt ez az ország történelmének egyik bizonytalan pontján.

Azokról a filmekről szólván, amelyek sokkal inkább beletartoznak az SF műfajába... Forbidden Planet, The Day the Earth Stood Still, Something Wicked This Day Comes, Invasion of the Body Snatchers, The Rocky Horror Picture Show (ne bámulj rám így, vannak benne űrlények meg... űrhajók... meg... meg őrlég tudósok, meg minden ilyen cucc, meg van egy ritmusa, amire akár táncolhatsz is), Aliens, High Plains Drifter (fantasy), Terminator 2, The Road Warrior, The Princess Bride (fantasy), On the Beach, Night of the Living Dead, Brazil, Alien, The haunting of Hill House, Blade Runner, First Men in the Moon, When Worlds Collide, Village of the Damned, Earth Vs. The Flying Saucers, Phantom of the Paradise és Day of the Triffids.

K: Milyen írók hatottak rád az évek során?

V: Íróként a hatás elég korai időszakra nyúlik vissza, úgyhogy citálnám Eric Frank Russelt, HP Lovecraftot, Bradburyt, Ellisons, Tolkeint, Clarke-t, valamint „Doki” Smith-t a lista csúcán. A tévés műfajból Serling, Matheson, Corwin, ismétcsak Bradbury és Ellison, valamint Charles Beaumont.

K: Én el sem tudom képzelni, milyen lehet végigvinni mindezt a sok gazdagon ábrázolt karaktert, történetük teljességében, ilyen hosszú időn keresztül – van arra valamilyen szó, hogy milyen érzés ez számodra?

V: Olyan, mint életet adni egy tyrannosaurus rexnek.

K: Mi az árny háború jelentése?

V: Valamikor régen John Copeland megkérdezte tőlem, hogy „Rendben, magyarázd el nekem röviden, miről szól a háború?” Azt mondtam, „Arról, hogy megölöd a szüleidet.” A szemei elkerekedtek, és én elmagyaráztam, „Nem, nem szó szerint... de bizonyos szempontból ki kell lépned a szüleid irányítása alól és megalkotni a saját életedet, saját küldetésedet. Ez a folyamat elkerülhetetlen... és ha vannak idősebb fajok és beleavatkoznak ebbe, akkor ez ugyanabba a ladikba helyezi őket is.”

Ez nem arról szól, hogy kinek van nagyobb puskája, mert hiszen mindig lesz valaki, akinek nagyobb van... Ez arról szól, hogy megértsd a problémából kivezető utad.

K: Milyen visszhangra számíthat az utolsó epizód után?

V: Bizonyos értelemben a rossz embert kérdezed, mivel én benne vagyok a show-ban és nem látom úgy, mint bármelyik kívülről. Az egyetlen, amiből következtethetek az az, amilyen hatást a forgatókönyv kiváltott a stáb tagjain belül, amikor a könyv körbevándorolt és elolvashatták. (Egy megjegyzést helyeztem mellé, leírva, hogy lehetséges, hogy 5.22-ként, nem 4.22-ként vetítik majd,

de mindenképpen ez fogja zárni a történetet.)

Nos, majdnem mindenki sírt. Arra mentem haza, hogy volt egy üzenet a gépemen Mira-tól, aki alig tudott megszólalni, egy másik Claudia-tól, aki azt mondta megtisztelve és büszknek érzi magát, hogy részese lehetett ennek, és hogy a forgatókönyv megríkatta. Bruce, Richard, keménykötésű fickók a stáiban... mind ugyanazt mondták. És itt nekem is egyet kell értenem; párszor elvesztettem, miközben írtam, a tartalom miatt; különösen egy jelenetet... megtudod, ha majd meglátod... egy órára hidegre tett, amikor végeztem vele. De van itt valami... *minden egyes ember, aki sírt a forgatókönyvön, végül büszkeséget és nagyságot érzett, és jót... hogy az élet megy tovább... ez az élet megerősítése volt, annak legfontosabb szintjén. Jó érzésük volt a befejezést illetően. Nekem pedig ez nagy jutalom, hiszen írói szempontból olyasmivel próbálkoztam, ami nagyon bonyolult és első pillantásra úgy tűnik, mintha sikerült volna. (Most úgy térek majd rá, mint rendező és végleg helyre teszem.*

Csupán egyetlen rajongó olvasta a szkriptet... valaki, akinek a véleményében megbízom. Mivel kíváncsi voltam a reakcióra a képernyőnek arról az oldaláról is. És az teljességgel megegyezett a fentebb leírtakkal.

Szóval, mit gondolok, hogyan reagálnak majd az emberek?

Azt, hiszem, rengetegen fognak sírni.

De a végére úgy gondolom, jó lesz majd és minden szépen a helyére kerül... és főleg, sokan fognak utána visszanezni az egész történetre, keresztül ezeken a hosszú éveken, és azt fogják akkor mondani, „Jó történet volt.” Becsukják a könyvet, felteszik a polcra a többi mellé, hogy majd sok év múlva újra elolvassák azt. Végül azzal a tudattal fekszenek le aludni, hogy jól töltötték el az időt.

Ez a legtöbb, amit bármelyik író egyáltalán akarhat. Hogy olyan történetet mondjon, amit érdemes elmesélni. Hogy megindítsa az embereket. Hogy megnevettesse az embereket. És ha csak egy szívdobbanásnyi időre is, de elgondolkodtatni az embereket dolgozon, és másként láttatni velük a világot mint akkor, amikor nekifogtak.

Utána kilókhethet az utcára, vagy otthagynak, és én még csak nem is fogom bánni. Mert mindent, amit be akartam mutatni, bemutattam. És mindent, amit el akartam mondani, elmondtam.

Úgy vittem ezt a show-t öt hosszú éven keresztül, mint egy csiga a házát. Nagyon hosszú és bonyolult út volt, és soha senki sem fogja még csak tudni sem, valójában milyen nehéz is volt ezt a sorozatot összehozni. Azért sem, mert nem a bonyodalom alkotja a történetet, maga a történet kelti a cselekményt. De így vagy úgy, 5.22-ként vagy 4.22-ként legyen bemutatva, ha levetítjük, végre letehetem a terhet. Utána soha többé nem lesz már az enyém. Utána a tiétek lesz. Ahogy lennie kell. És a végén, azt hiszem, meg lesztek elégedve.

1. Mi a kedvenc zeneszámod?
Meatloaf – „Where Angels Sing”

2. Melyik a kedvenc filmed?
Aliens.

3. Melyik a kedvenc TV-műsorod, mostani vagy múltbéli?
Az eredeti Twilight Zone.

4. Hogy érzed, mi volt a legnagyobb eddigi szakmai sikered?
Babylon 5.

5. Melyek voltak azok, amelyeket értesed szerint nem teljesítettél úgy, ahogyan szerettél volna?
A The Strange Case of Dr. Jekyll és Mr. Hyde adaptációja a Showtime

használsz. Egyetemen járnai kezdtem kreatívásfejlesztő írás-órákra, ahol azt hittem, megtanítanak írni. De rájöttem, hogy az valójában az a mód, ahogyan a tanár akarja, hogy írjak. Ez pedig két különböző dolog.

„Ha tanácsolhatok bármit ma mindannyiótoknak, akkor egyszerűen ez lenne: kövessétek a vágyaitokat, akár komikusok, szövegkönyvírók vagy bármik is vagytok. Sokan vannak körülöttemek – professzorok, családtagok, barátok, az anyukátok, bárki – aki majd azt mondja, hogy ti ezt nem igazán tudjátok csinálni. Az olyan emberek, mint ti, nem válnak ezzé. Csak a nagy emberek lesznek azzá.

„Az évek során rájöttem, hogy amikor felbérlek egy író, a saját nézőpontjukért alkalmazom őket, az ő egyedülálló nézőpontjukért. Mivel senki más nem látja úgy a világot, ahogyan ti, az az értékes. Ezt adjátok el. Ezt akarják a megbízók. Ha azokon a szemináriumokon tágitjátok a fejeteket, ahol azt mondják: 'Megtanítunk, hogy úgy írj, mint mindenki más' azzal csupán egy baj van, mégpedig az, hogy már itt van körülöttünk a sok 'mindenki más'. Szóval miért is lenne rád szükség, ha nem tudsz valami olyasmit lerakni az asztalra, amit egyedül csak te tudsz és rajtad kívül senki más?

„Amikor Neil Gaimant alkalmaztam, hogy írjon meg egy Babylon 5 epizódot, tudtam, hogy olyasmit kell kapjak, amit senki már a világon nem tudna nekem nyújtani Neilen kívül - és az egy Neil Gaimant stílusú forgatókönyv lett. Mindegyikötöknek megvan ez a perspektívája, mindannyiótoknak megvannak azok az álmok és látomások; és a világ, benne veletek, ahogyan ti látjátok, amit nektek jelent, és csak ti értitek - erről kell nekünk hallani, hogy másképp láthassuk a világot.”

Fordította: Peres Levente (Sheridan)
Kiegészítették: algi, Steidl Csaba

Forrás: WorldsofJMS, Internet

B5 vers mindenkinek

Crusade

Messze túl hol béke dúl
a perem szélén odaát
gyógyszer kell hát harcra fel
keressük föl az Elsők városát.

Valami jó, szuper hajó
és egy bátor kapitány
a képlet egyszerű, nagyszerű
függöny, kezdődik a nyitány

Gyógyszert talál a kapitány talán
vagy hoppon marad
meghalunk mind, a Földön és kint
az úr csak beint, a kötél szakad

A színjáték isteni, majdnem hogy ördögi
mégis kedvelem
nagy talány, hogy túlél talán
az ember, vagy búcsúzik a történelem

Tizenhárom rész, megáll az ész
búcsút veszünk
itt a vég, már itt van rég
csalódott düh marad csak velünk

Forrás: <http://www.extra.hu/asheridan>

Claudia Christian — Hová lett Ivanova?

Az alábbi levelek a nyilvános JMS fórumon lezajlott beszélgetéseket tartalmazzák.

97/07/19

Küldte: jmsatb5@aol.com (Jms a B5-nél)

Dátum: 1997. július 19. 15.07.27 –0400

Feltettek néhány kérdést, hogy mi történt az ötödik szezon és Claudia Christian-t illetően. A lehető legegyszerűbben kifejezve, amit a stáb minden tagja megerősíthet, ez történt:

Június elején a WB minden színésztől a szerződésük elővételi jogának egy hónapos meghosszabbítását kérte; amit, Claudiát kivéve mindenkítől meg is kapott. Ez azért kellett, hogy időt adjon a WB-nek, hogy kidolgozzák a B5 ötödik szezonjának közös finanszírozási szerződését a TNT-vel. Rengeteg zúrós ügy maradt a PTEN-nes szerződésből, amit még ki kellett bogozni, plusz a szindikátusról kábelre költözés egyéb üzleti szempontjai, és ez a vártnál tovább tartott.

Claudia többször is mondta, hogy benne van az ötödik szezonban, de saját üzleti okokból nem akarta beadni a meghosszabbítást. Szaván fogtuk, és engedélyeztük, hogy ne adja be a meghosszabbítást. Ígéretet tett nekünk és a színésztársainak is.

Amikor mind együtt voltunk (a színészek, a forgatóstáb meg én) Blackpoolban a Wolf 359-en, hallottunk a Variety és a Reuters cikkeiről, amik azt mondták, hogy Claudia nem fog visszatérni a B5-re, és más munkát keres. Ez volt az első jele, hogy nem lesz benne az ötödik szezonban. A TNT megsértődött ezen, a WB megsértődött ezen, minket meg leszidtak, hogy miért bíztunk meg benne az ötödik szezon illetően. Amikor Blackpoolban beszéltek velem, még azt mondta, hogy benne lesz az ötödik

szezonban... de semmit nem tett, hogy megbeszélje a helyzetet a WB-szal. Megmondták neki, hogy a WB-nak (múlt) péntekig biztosan kell tudnia, hogy benne van-e vagy nincs. Ahhoz, hogy benne legyen az ötödik szezonban, csak annyit kellett volna tennie, hogy felveszi a telefont, vagy szól az ügynökének, hogy ő vegye fel, felhívja a WB-t és azt mondja, hogy benne van.

Ez nem történt meg. A péntek jött és elmúlt. Nyilvánvaló volt, hogy nem áll szándékában benne lenni az ötödik szezonban, és helyette filmeket akart forgatni. Végül is, most a B5 után sokkal ismertebb.

A stáb tagjai megpróbálták rábeszélteni a hétvégén, hogy másítsa meg az elhatározását. Bruce, Jeff Conaway és mások magukra vállalták, hogy visszahívják a sorozatba, hogy rávegyék, hogy telefonáljon hétfőn, hátha újjáépíthetné azokat a hidakat, amiket a múlt héten felégetett. Hétfőn Claudia korán elment a találkozóról, és soha nem hívta fel a WB-t, soha nem hívta fel Doug-ot, soha nem hívott fel senkit.

Röviden: leadta az ötödik szezon. Ő választotta, hogy ne legyen ott. Tudom, hogy pár embernek azt mondta, hogy a WB nem akarja őt... de ha ez lenne, akkor miért mondanák a Variety és a Reuters cikkei, hogy a producereket „lesújtotta”, hogy nem ér rá, hogy azt választotta, hogy nem tér vissza a sorozatba? (Még egyszer, amikor ezek a cikkek megjelentek, ez a szándék még el sem jutott a WB-hoz vagy hozzánk; úgy kellett megtudnunk, hogy a szakmai lapokban olvastuk, olyan cikkekben, amiket meg sem beszéltek velünk.) Miért nem adta be a meghosszabbítást, ahogy szintén megírták? Miért hirdette a sajtó (olyan cikkekben, amik itt a neten is megjelentek), hogy nem tér vissza és más munkát keres jóval azelőtt, hogy

mi bármit tudtunk volna?

Az ajánlat az asztalon volt. A végső-
kig kitöltük. Minden más színész aláír-
ta, és sürgette, hogy ő is tegye ezt. Ő
választotta, hogy nem írja alá. Soha
nem volt annak a kérdése, hogy valaki
akarja-e őt vagy sem. Én személy sze-
rint csütörtök este unszoltam, hogy hív-
ja fel az ügynökét és beszélje meg és
tisztázza a szándékait, ha vissza akar
jönni a sorozatba. Elutasította. A stáb
minden tagja, aki ott volt Blackpoolban,
látta, mi történt, és igazolhatja.

Hát ez a sztori. Bár nem adom ki
másnak a szerepet azon az alapon, hogy
valamikor talán úgy dönt, hogy benne
akar lenni valamelyik filmben vagy
TNT-s részben, behozunk egy új karak-
tert, hogy betöltse a helyet a B5 pa-
rancsnoki struktúrájában. Szerencsére
a 421-es epizód, amit már leforgattunk,
úgy épül fel, hogy alkalmazkodhatunk
ehhez a helyzethez anélkül, hogy bármi
kimaradna, és a történet a tervek sze-
rint folytatódik, kisebb változásokkal az
első két epizódban, hogy bemutassuk az
új karaktert.

jms

*Az igazság egy háromlélű kard. Claudia
Christian kérte, hogy a következő üzene-
tet küldjük el a nevében:*

Kedves srácok,

Itt a történet az én oldalam-
ról, és én csak tudom; ott vol-
tam.

Június 20-án behívtak a B5
irodájába, hogy megtudjam, mi
lesz az ötödik szezonnal. A há-
rom másik jelenlevő szereplő-
nek és nekem megmondták,
hogy lesz ötödik szezon
(hurrá!). Aztán megkértek min-
ket, hogy mondjunk le a „
residual”-ról arra a szezonna.
(A residual az, ami a bérleti
díjat fizeti.) Hát, ennek ellené-
re ígént mondtam – még fel is

ajánlottam, hogy ráveszem a többieket.
Azért haboztam a szerződés megújításá-
nak Meghoszabbí-tásáról (*Én pont
ugyanúgy el vagyok veszve, mit ti; telje-
sen elbeszélnek egymás mellett... a ford.
megj.*), mert azt akartam, hogy meg-
ígérjék, hogy az ötödik szezomban leg-
alább négy szezonnyi szünetet kapok,
hogy forgathassak egy filmet. Ez volt az
egyetlen dolog, amit kértem. Semmi
fizetésemelést – elfogadtam az alulfize-
tettséget -, csak kevesebb epizódot, idő-
szakot. Tegyétek fel magatoknak a kér-
dést: miért csináltam volna meg a TNT-
nek az ötödik szezon reklámjait, ha
nem akartam volna benne lenni?

Amikor Európában voltam (egy hó-
napig), hallottam a Variety pletykarov-
vatáról. Egy pletykarovat volt, semmi
több. Fogalmam sincs, ki indította el a
pletykát, és őszintén nem is gondoltam
rőla sokat, mivel Hollywoodot pletykák-
ra alapozzák. Mivel a producerek és Joe
Európában voltak, feltételezem, hogy a
tárgyalások az ötödik szezomhoz akkor
fognak folytatódni, amikor már minden-
ki visszatért. Igencsak udvariatlanul
közölték velem, hogy a több szabadidőre
irányuló kérésemet elutasították, és
hogy Ken Parks a Warner Bros.-tól kö-
zölte az ügynökömmel, hogy mondja
meg nekem, hogy keressék új munkát,

mert mást vesznek fel. Miután négy évig elég alacsony fizetésért dolgoztam, mert szerettem a sorozatot és azokat, akik benne voltak, és úgy éreztem, hogy egy olyan karaktert alakítok, akit tényleg szeretnek az emberek, ez nagyon bántó volt. Ez sokkolt ugyan, de még úgy mentem Blackpoolba, hogy azt hittem, meggondolják maguk és megadják azt az időt, amit kértem. Tudtam, hogy Ivanova benne van az első részekben. Úgy gondoltam, hogy leülhetnénk az ügynökkömmel és meg tudnánk egyezni. Blackpoolban JMS azt mondta, hogy kiír az epizódokból, de erről nem adhat írást. Megbízom benne, mindenesetre tudom, hogy nem ő írja az összes epizódot az ötödik szezonhoz, úgyhogy úgy éreztem, hogy valami írásban is kell. A félelmeim beigazolódtak, mert amikor az ügynőköm John Copeland-del (a producerrel) beszélt, és megemlítette Joe ajánlatát, hogy kiír egy pár epizódból, Mr. Copeland azt válaszolta: „Ez nem lehetséges. Ha a TNT minden epizódban látni akarja, akkor mind a 22-t meg kell csinálnia. Ez az ajánlat, vagy belemevgy, vagy nem.”

Ekkor azt mondták, hogy hétfőig kell felhívnom a Warner Bros.-t, hogy megmondjam, hogy benne vagyok. Hát, srácok, egy színész nem hív fel egy stúdiót. A szövetségünknek vannak szabályai. A B5 producerei soha nem hívták fel a menedzseremet vagy az ügynökkömet, hogy megmondják a határidőt. Ehelyett Jeff Conaway mondta nekem. Felhívtam az ügynökkömet és üzenetet hagytam neki. Elkerültük egymást. Hétfőn megtudtam, hogy az előtte való pénteken az ügynőköm kapott egy faxot, ami azt írta, hogy a B5-re szóló ajánlatomat visszavonták. Röviden kirúgtak. Ez a fax pénteken érkezett, szóval milyen játékot játszottak, amikor az angliai hétvége alatt hamis reményeket adtak nekem? És egyébként azon a héten kedden Londonban voltam és a sorozatot reklámoztam és magazininterjúkat

és talk show-kat csináltam nekik a saját időmből. Miért csináltam volna, ha nem hittem volna, hogy valamiben meg tudunk egyezni?

Ha tényleg azt akarták volna, hogy visszamenjek, elfogadták volna az ügynőkön keresztül küldött könyörgésemet, hogy üljünk le és tartsunk egy megbeszélést. John Copeland elküldte (az ügynökköt) azzal, hogy „egy dollárral szegényebb és egy nappal elkészt”. Még le sem akartak ülni tárgyalni velem!

Még egyszer, megcsinálnám az ötödik szezont... ha kevesebb epizódomb lenne. Csalódott és megbántott vagyok, hogy még az esélyt sem adták meg, hogy megbeszéljük a szükségleteimet. Hidegen és egyszerűen elbocsátottak. Szeretném, ha tudnátok, hogy a szívemet adtam a sorozatnak és ugyanúgy szeretem Ivanovát, mint bárki közületek. Nem „hagytam ott” a sorozatot. Nem kértem több pénzt. Nem én csináltam ezt a botrányt. Talán ez az egész csak a kommunikáció teljes hiánya. Szeretném ezt hinni. Köszönöm a szereteteket és támogatásokat. Soha nem hagynálak el titeket.

Claudia Christian

97/07/20

Küldte: J. MICHAEL STACZYNSKI

Tárgy: Claudia ezt mondta...

Dátum: '97. július 20. 21.35.01

Ez megerősíti, amit a Brian-nek küldött üzenetemben mondtam, hogy személyesen ígértem meg Claudiónak, hogy több szabadideje lesz (úgyhogy, Kevin, menj a fenébe).

Se én, se más a B5-ből nem mondta neki, hogy hétfőig van ideje. Csütörtök éjjélkor leültem vele és mondtam, hogy beszélnie kell az ügynökkével és másnap, pénteken el kell küldenie a WB-nak, különben ennyi. Jeff magára vállalta, hogy megpróbálja rávenni Claudiát, hogy hétfőn beszéljék meg a dolgot, a

saját törődése és reménye miatt, hogy talán még meg lehet oldani.

Claudia ügynökét jónéhány nappal a határidő előtt értesítették, hogy a WB üzleti ügyei meddig érvényesek.

Ahogy a másik üzenetemben is megemlítettem, nem volt idő, hogy Blackpool után kényelmesen leüljünk és megbeszéljük az ügyet. Az első forgatókönyvet július 6-án kellett beadni. A másodikat 12-én. A harmadikat 18-án. Ezek a szigorú határidők, hogy meglegyenek az ötödik szezon gyártási szükségletei. Nem július 20-a. Mire bárki „leülhetne”, már mélyen benne leszünk az ötödik vagy hatodik epizódban, és akkor mit csinálnánk? Újraírni mind az ötöt vagy hatot az utolsó pillanatban?

Ez egy szerencsétlen helyzet. Senki sem tagadja. De ami történt, megtörtént.

jms

Küldte: J. MICHAEL STACZYNSKI

Tárgy: Claudia C-t kirúgták!

Dátum: '97. július 20. 21.11.04

Meg kell, hogy értsd, hogy Claudia egy a sorozat tíz-egynéhány színésze közül. A többi színész megértette és megérti, hogy nem tárgyalhatjuk újra a szerződéseket a munka közepén, támogatják a sorozatot, és meghosszabbították a szerződésüket, hogy a WB-nak legyen ideje tető alá hozni a TNT-szerződést. Mindannyian benne vannak.

Claudia döntött úgy, hogy nem adja be a meghosszabbítást, míg a stáb többi tagja megtette, és most azt akarja (vagy azt mondja, hogy azt akarja), hogy újratárgyaljuk az ügyet, most, hogy az összes többi szereplő le van zárva. Az ő esetében így tenni, amikor nem adta be a meghosszabbítást és kínos helyzetbe hozta a WB-t azzal, hogy megjelentetett egy cikket a szaklapokban azzal, hogy új munkát keres, sértés lenne az összes többi színésszel szemben, akik pontosan dolgoztak velünk.

Továbbá, igen, igaz van abban, hogy a szerződést nem lehet megváltoztatni, hogy azonnal elmelessen és filmeket forgathasson. A szerződés szerint elővételi jogunk van a színészek munkájára. Ez minden TV-szerződés alapkövetelménye állandó szereplőknél. Ezt nem lehet csak úgy valahol valaki kedvéért megváltoztatni.

Ez, megvolt... Már mondtam Claudiának, hogy bár nem írhatjuk bele a szerződésbe, de boldogan dolgozom vele ezen az ügyön nem-hivatalosan, és hogy ha azt mondja, hogy X.-étől Y.-áig el kell mennie, akkor kiírom azokból az epizódokból, hogy leforgathassa a filmet. Tőlem már megkapta ezt az ígéretet. Már csináltam hasonlóakat neki és a sorozat más szereplőinek is; ezért szerepeltek sokan más projektekben is. Szóval számomra ez nem téma.

Tehát, az én szempontomból ő ki akart szállni a sorozatból, és nem tudom, miért kizítja a rajongók kedélyeit, hacsaknem ki akar bújni a felelősség alól.

Még egyszer, ez nem az az eset, amikor az én szavam szól az övé ellen. Minden egyes színész ott volt, amikor ez történt, és sokan közülük megpróbálták lebeszélni arról, hogy kiszálljon. Ha az én szavam nem elég, kérdezettek meg valakit, aki ott volt, főleg Bruce-t vagy Jeff-et.

Azt javaslom a rajongóknak, hogy ne keveredjenek bele ebbe, mert a) nem kaptok őszinte és megbízható információkat Claudiától, és b) mert egyszerűen túl késő. Ő választotta, hogy továbbadja az ötödik szezont; hogy be akarja-e vállalni vagy sem, hogy ki akar-e bújni a felelősség alól, nem tudom... de az ő döntése volt. Csütörtök este leültem vele, és kereken megmondtam neki, hogy személyes szinten teljesítem a kérését, és hogy másnap vagy felhívja a WB-t maga, vagy az ügynökének kell, különben nem lesz benne a sorozatban, mert csinálnunk kell. Ez a vonat éppen

indult, és tetszése szerint rajta lehetett vagy nem. Nem szállt fel.

Amit szintén nem értesz, az az, hogy az ötödik szezonot kevesebb, mint egy hónap múlva kezdjük forgatni. Most éppen a forgatókönyvírás közepén vagyunk, amióta csak megkaptuk a gyártási utasítást; kb. akkor, amikor Blackpoolba mentünk. Nem rángathatjuk az írást előre-hátra – benne van, nincs benne, talán igen, talán nem – és remélhetjük, hogy minden forgatásra készen lesz. Ezért kellett akkorra tudnunk. Általában hosszabb gondolkodási időnk van; ezúttal nem volt, és ez már amúgy is visszavetette a forgatókönyveket. A forgatókönyv az új karakterrel készen van; ha most kiveszem, helyettesítenem kellene, és erre nincs idő. Claudia tudta ezt. A WB is tudta. Ez ellen dolgoztunk. Claudia döntött, hogy benne van vagy nincs. Nemet mondott. Ez már nem a mi felelősségünk, és egyszerűen túl késő ahhoz, hogy visszahozzuk. Az ötödik szezon ajtaja lezárult.

jms

97/07/28

Küldte: J. MICHAEL STACZYNSKI

Tárgy: Claudia mondott nemet - JMS

Dátum: '97. július 28. 00.14.28

Nem; hadd hangsúlyozzam ezt még egyszer: soha nem volt megbeszélés.

A megbeszélés, amire *esetleg* gondolsz, az, amelyiken elmagyaráztuk a színészeknek a hálózatos és a kábeles „residual”-kezelés között. Az néhány héttel előbb volt.

Ha segít, leírom neked dátumonként:

Július 9-e: megjelennek a Variety és a Reuters cikkei, hogy Claudia elhagyta a sorozatot. A WB tudni akarja, hogy Claudia hol áll, és nekünk is tudnunk kell, mert befejeztem az új 4.22-es epizód megírását, és készülök elkezdeni az 5.02-eset (az első ötödik szezonos epizódot). Erről akkor értesülök, amikor

Claudia, én és a stáb többi tagja Nagy-Britanniában, Blackpoolban vagyunk. Szólnak Claudia ügynökének a WB sürgős megerősítési igényéről.

Július 10-e: Nyomatékosítom Claudiának a DeVere hotel kocsmájában, hogy ha nem erősíti meg az ügynökén keresztül péntek, azaz 11-én délig, hogy benne akar lenni a sorozatban, akkor az ajánlatot visszavonják, és ő minden tekintetben lemondott róla.

Július 11-e: Nem volt „végső hozzászólás”, megbeszélés... még mindig Nagy-Britanniában vagyunk. Ahhoz, hogy legyen végső hozzászólás, Claudiának vagy az ügynökének *beszélni* kellett volna valakivel. De se Claudiától, se az ügynökétől nem jött telefon. Egyáltalán SEMMILYEN reakció nem volt. Így az ajánlatot végül és vonakodva visszavonták, mert egyszerűen kifutottunk az időből, és mivel azt mondják, a hallgatás = az ajánlat továbbadása, már semmilyen okunk nem volt rá, hogy fenntartsuk az ajánlatot.

Július 12-e: Jeff egyedül elmegy Claudiához, és megpróbálja meggyőzni, hogy próbálja ezt hétfőn rendezni, hogy ha az ügynöke a szerződést tekinti elsődleges feladatának, akkor még meg lehet oldani. Ez nem egy olyan dolog, amit én mondtam, hogy javasoljon Claudiának, Jeff ezt teljes egészében magától csinálta, mert remélte, hogy Claudia még visszaléphet a döntésétől. Bruce és a többiek is próbálnak beszélni Claudiával a dolgról, aggódnak a döntése miatt.

Július 14-e (hétfő): Claudia a nap közepén elhagyja a találkozót (Wolf 359); bejelenti, hogy fotózásra megy.

A július 19-20-i hétvége: Én San Diego-ban vagyok a ComicCon-on, ahol megtudom, hogy Claudia egy másik találkozón kijelentette, hogy kirúgták a B5-ből. És itt tört ki a vihar a rajongók között.

Tudom, hogy megpróbáltok kitalálni valamit, hogy talán nem voltam ott,

Tudja hogy nincs nagyobb
 örütség ennél
 A csillagokat kérdezi:
 Te nem oda mennél?
 A csillagok válaszolnak,
 ahogy te is tennél:
 Persze hogy nem,
 Delenn, hát ilyen hülye lennél?

Franklin Dala

A legnagyobb vész közepén
 Az orvosiban ültem én
 Sosem a harc mezején

Segítségem mit sem ért
 Mikor odakint a háború dúlt
 Ezer lélek halálba fült

Néha semmit sem tehettem
 Úgy éreztem elnyel a tér
 A sebekből ömlött a vér

Csöndet akartam és békét
 Józan eszem szívembe markolt
 A méreg a testemben volt

Dolgoztam éjjel és nappal
 Nem adtam fel, úgy hittem
 De tudom, azt tettem

Kerestem önmagam hogy lássam
 Köröttem még mindig van tér
 És nem csak a vér

Megtaláltam magamat a mélyben
 Tudom hogy folytatni érdemes
 Igaz, nem kellemes

Folytatom mit elkezdtem
 Teszem mit ember tehet
 Mert az életet ellökni nem lehet

Forrás: <http://www.extra.hu/asheridan>

Tudtad hogy?

Ron Thornton fő látványtervező a vorlon flottát a fokhagyma alapján tervezte.

A Babylon 5 gyártási stábjának több tagja a kamerák előtt is megjelent:

A Gyülekezésben (The Gathering) Ron Thornton fő látványtervező kétszer is megjelenik, egyszer mint lurker és egyszer egy számítógép képernyőjén, míg John Iacovelli-t (szakállal kiegészítve) a kaszinóban láthatjuk.

A Harckészletségben (Midnight on the Firing Line) Douglas Netter executive producer Santiago elnökként jelenik meg, Anne Bruce-Aling pedig Santiago fő politikai riválisát játssza.

A Grálban (Grail) John C. Flinn fényképezésvezető megvádol egy földönkívülit az egyik őse elrablásával.

J. Michael Staczynski megfogadta, hogy nem áll a kamerák elé, DE, Az utolsó nap-ban (Sleeping in Light), az utolsó epizódban J. Michael Staczynski rövid ideig látható, mint az állomás fényeit lekapcsoló karbantartómunkás.

A Föld Dómot eredetileg Stephen Burg Gerty Anderson Űrkörzet (Space Precinct) című sorozatához tervezte. „A tervet nem használták fel, és Stephen megemlítette Ron-nak (Ron Thornton-nak)” – magyarázza John Copeland producer. „Ron említette, hogy már egy ideje keres egy Föld Dóm-tervet, és megkérdezte Steve-t, hogy felhasználhatja-e a tervét a Babylon 5-höz.”

A Babylon 5 speciális effektusait teljes egészében számítógépen csinálták, modellek nélkül.

A Babylon 5 úrsisakjai darabonként 3000 dollárba kerültek, és az összerakott úrruhát vízzel töltik fel, hogy lecsökkentsék a belső hőmérsékletet.

Fordította: Nikowitz Krisztina

Fiona Avery bemutatja Önöknek színfa-

Az ellenség igazi arca

lak mögötti értekezését a Babylonian Productions-ról.

Az áprilisban, a coloradói iskolában történt lövöldözés óta az Egyesült Államok Szenátusa azt vizsgálja, hogyan lehetne szigorítani a tv-műsorokban előforduló brutalitásra vonatkozó előírásokat. De minél több, a most létezőkön kívüli korlátozás ér bennünket, annál több korlátot kell majd átugranunk, ha tv-műsort akarunk készíteni, és szembe kell néznünk a ténnyel, hogy olyan műsorok, mint a Babylon 5, a jövőben soha nem láthatnak napvilágot.

Az új törvényről szóló egyik értekezésében Sam Brownback szenátor így nyilatkozik: "Ez nem sérti a szórakoztatóiparnak az első Módosítás által biztosított jogait, de felruházz minket a lehetőséggel, hogy a kezébe adjuk ennek az iparnak azokat az eszközöket, amelyekkel artikulálni képes az általános min-táit.

Megfeledeztek volna azokról az eszközökről, amiket már most is használunk? Megvan a lehetőségünk, hogy távol tartsuk a fiatalokat a 'PG-13'-as és 'R' jelű filmekről [A "PG-13" és az "R" hasonló a magyar "korhatáros" és "felnőtt" megjelölésekhez <a ford.>] Vannak határvonalak, amik megadják, hogy mit mutathatunk vagy mondhatunk a tv-műsorokban, legtöbbjüket 'PG' szinten tartva ezzel.

Miért a cenzúrázás lenne a megoldás? A japán média sokkal több vérontást, szexuális tartalmat sugároz, mégis 3-5 erőszakos haláleset történik évente a népesség körében. Ha az emberi lélek szempontjából az erőszakos tv-műsorok lennének kulcsszerepben, azt hiszem, egy ilyen statisztika bárhol a világon felszínre kerülne. Az erőszak az erőszak, és az emberi lélek fogékony erre a

nemre borszínre vagy társadalmi hátterre való tekintet nélkül."

A republikánusok reagálásukban megrótták Hollywoodot azért, mert erőszakos gondolatokat plántálnak a fiatalok fejébe. Még a demokraták is ellenzik, hogy Hollywood kicsússzon a hurorkból ez ügyben. Clintontól Boxerig mindannyian azt mondták, hogy a szórakoztatóipart jobban el kell tudni számolgatni a filmekben, a tévében és a számítógép képernyőjén megjelenő erőszakáradatért. Miután elfogadta a Brownback-féle módosítást, a szenátus nekilátott megvitatni az Ernest Hollings észak-karolinai szenátor által beterjesztett indítványt, amely reggel 6-tól este 10-ig megtiltaná erőszakos tv-műsorok sugárzását.

Miért hiszi azt az amerikai kormány, hogy az emberek (különösen a fiatalok) nem tudnak gondolni saját magukra? Egy ilyen rendelet az értelem elleni támadás. A Babylon 5, amit a "gondolkodó emberek sci-fijeként" ismernek, már több mint 5 éve műsoron van. Ez alatt az idő alatt volt néhány epizód, amelyet az amerikai kormány "erőszakosként" ítélt meg.

Egy ilyen rendelet alapján ezeket az epizódokat le sem lehetett volna forgatni, nemhogy megtekinteni. Ez azt jelenti, hogy azok a részek, amelyeket a B5 rajongók végül a legérdekesebbeknek ítélt meg, esélyt sem kaphattak volna a média cenzúrázása miatt. Gondoljuk végig a következő epizódokat a szenátus szemszögéből:

GROPOS (Apa és fia): A szöveggönyv alapján a hadsereg behatol, „keresztülrohan” a Babylon 5-ön, és belekeveredik egy kocsmai verekedésbe, ami az erőszakot mulatságosnak tűnteti fel. A szöveg alapján ez leküzdí azoknak

a félelmeit és feszültségét, akik harcba indulnak. A képi elemek kapcsán: a legtöbb egységet, férfit és nőt holtan látjuk a harctéren az epizód végén. Ha nem mutatunk erőszakot, hogyan mondjunk el egy történetet, ami leplezi annak negativitását?

The Long, Twilight Struggle (Alkonyati ütközet): A centauriak bombákat szórnak, hogy végképp elpusztítsák a Narn őshazát. Az áldozatokról a Babylon 5-re és más szabad kikötőkbe érkező menekültek milliói tesznek jelentést. A szövegkönyv szerint Londo Mollari tudta, mi fog történni, de hallgatott. Élete legnagyobb részét az e döntéséért való vezekléssel tölti, amit végül a "The Fall of Centauri Prime" (A kentaurik bukása) című epizódban végez be.

Comes the Inquisitor (Az inkvizítor eljövetele): A szövegkönyv alapján egy prostigyilkos a XIX. századi Londonból eljön, hogy kínvallatásnak vessen alá Delenn nagykövetet - egy nőt. De a szöveg alapján ő a vorlonok egyik képviselője, aki Delenn jellemét akarja próbára tenni. Ezzel egy időben a hatalom lélektanáról kérdezzet, még ha ez a hatalom üdvösnek tűnik is.

Soul Hunter (A lélekvadász): Ahogy az a szövegből kiderül, Delenn előránt egy PPG-t Sinclair pisztolytáskájából, és megpróbál lelőni egy védtelen lélekvadászt, aki a medilaborban lábadozik.

Intersections in Real Time (A vallatás): E szerint a földi-minbari háború egy brutális összeütközés volt. A szövegkönyv alapján minbarik egész kolóniákat mészárolnak le. Láthatunk néhány kegyetlen test-test elleni küzdelmet. De a szöveg alapján ez egy megtorlás a minbarik nagy szellemi vezetőjének az elvesztése miatt. Ez azt az őrjöngést jelképezi, amiért később meg kell fizetnünk. A kispárban azon emberek meta-

forája, akik életben akarnak maradni a legyőzhetetlen túlerővel szemben.

The Face of the Enemy (Az ellenség arca): A szövegkönyv alapján Garibaldi egy pszi-zsaru befolyása alatt áll, feladja a legjobb barátját; drogot ad Sheridannak, és nézi, ahogy néhány bandita összeveri – mindez talán az erőszak legkegyetlenebb megnyilatkozása a Babylon 5 történetében.

Mi a közös ezekben az epizódokban? Emlékeztetnek minket arra, hogy az emberi faj hajlamos a kegyetlenségre, az erőszakra. Ha azt mondják nekünk, hogy cenzurázzuk a sötét oldalunkat, hogy bújjunk el előle, akkor hogyan tanulhatnánk belőle? Az erőszak ilyen módon való tiltása lehetetlenné teszi az értelem kibontakozását, és a példák alapján való nevelést.

A konfliktus a dráma szívében van. Ez az a kellemetlen, de szükséges hajtóerő, ami elvezeti a történetet a végkifejlethez. A konfliktusok, amelyeket itt felsoroltam, mindegyike rajongók vitája, nem pedig erőszak. A rajongók arról beszélnek, hogy a Babylon 5 hogyan kapcsolódik a történelemhez, és hogyan védekezhetünk az atrocitások ellen a saját életünkben. A B5 nézőközönségnek megvolt a szabadsága ahhoz, hogy mérlegelje a következményeket és a felelősséget az erőszakos jelenetekért. És nem mondhatnám, hogy ez rosszra fordult volna.

A televízió gondolkodásra készíti az embereket... ha jól csinálják.

* Az értesülés a Variety Magazine-ből származik. Kiadás: 1999. május 13.

Fordította: Peres Levente (Sheridan)

Az utolsó, legjobb remény a kongresszusra

Jerry Doyle a politikáról, az idegekről és a Babylon 5-ről

„Michael Garibaldi alakja a Babylon 5-ben nem áll messze az igazi Jerry Doyle-tól, mivel mindketten igényesek, elszántak és kimondottan színes múltjuk van. Jerry, akárcsak a szerepe, eredeti módon közelíti meg az élet dolgait.”

Ez áll Jerry Doyle hivatalos honlapján (Doyle for Congress - www.doyleforcongress.com) az önéletrajzában. Doyle, Los Angeles 24. körzetének republikánus jelöltje és a Babylon 5 ex biztonsági főnöke átmenetileg félretette a sci-fit, és mindent belead a kampányába az idén (2000) novemberi választásokig. És a Garibaldival való összehasonlítás lehet, hogy a legjobb mód erre, de az is lehet, hogy a legrosszabb. Riport az 11th Hourral:

11th Hour: Brad Shermanről, a demokratikus jelöltről készítették gyűjtőgétős kártyát? Kötve hisszük.

Jerry Doyle: Az emberek azt kérdik: „A karakter mennyi része vagy te és mennyi a szerep?” Mire én: „Nos, remélhetőleg ami tetszik a karakterben, az én vagyok, ami nem, az pedig csak a szerep.” (nevet)

11th Hour: Mikor megkérdeztem Garretted (Garret Biggs, kampányigazgató), hogy a hasonlatosság kiterjed-e az alkoholizmusra, azt válaszolta, hogy kicsivel többet iszol Garibaldinál. Vagy valami ilyesmit. Biztosan viccelt.

Doyle: (nevet) Nem, azért mondta, hogy többet iszom, mert ő egyáltalán nem iszik.

11th: (nevet) Hát persze, többet mint ő...

Doyle: T'od, mikor a karakterre gondolok... az apám New York-i zsaru volt, zsarukkal nőttem fel, és volt egy bizo-

nyos stílusuk, sajátos modoruk volt, és ezt megpróbáltam beledolgozni a karakterbe. Meg még ahogyan meg volt írva a szerep: sok konfliktus volt a személyiségében... tudod ő maga volt a saját ellensége. A legjobb barátod lehet és a legszörnyűbb rémálmod is, és olyan sok különböző módon lehetett volna eljátszani. De a másik dolog a karakterrel kapcsolatban, hogy senki sem bántotta meg őt jobban, mint saját maga. Mindig egyfajta békét keresett, és mikor megtalálta, annyira nem tetszett neki, hogy le kellett rombolnia, hogy újból visszatérhessen a rendes kerékvágásba, ami persze maga volt a teljes káosz. Így hát mindig adódott valami a helyzetből is, ami a karakter része volt, aztán ezt összegyűrod a karakter saját nuanszaival, és ezért jó szórakozás volt ezt a karaktert játszani. Nagyon boldog voltam abban a szerepemben.

11th: Van valami újságod a Babylon 5-ről? Mit tudsz mondani?

Doyle: Nos, a legjobb dolog az, hogy a sorozatot nem akkor hagyták abba, mikor tervezték. Hagyták, hadd fussa végig az öt éves sztori vonalát.

11th: Ja, igen: az öt éves terv.

Doyle: És egy csomóan úgy érezték, hogy folytatni kellett volna. Szerintem sok karakter, kapcsolat és helyzet volt, amit még be kellett volna fejezni. Így viszont mindenki továbbállt, a saját dolgát csinálta, különböző sorozatokban lépett fel, a karrierjét ápolta, különböző utakra lépett - de teljesen elképesztő volt, hogy ennyi év után még mindig együtt voltunk, és hogy mennyire követék a nézők közben még mindig a sorozatot. Még mindig milliárdnyi weboldal él és foglalkozik vele, és azt hiszem, a közönség növekszik. Most a SciFi Channel-re kerülünk egy jobb időzónába, ahol az emberek könnyebben megta-

lálják, és szerintem szükség volt még valamire, hogy tovább fedezzük fel a Babylon 5 világát. Ezért eszközöltem pár telefonhívást, aztán visszahívtak, és még elég sokan érdeklődnének a Babylon 5 világának kiaknázására - bár nem feltétlen a Babylon 5 formájában.

11th: És a sorozat alkotója (a briliáns J. Michael Straczynski) benne van ebben a kiaknázásban?

Doyle: Ó, hogyne.

11th: Nagyszerű.

Doyle: (nevet) Igen, nagyon benne van.

11th: A szereposztásból még valaki érdeklődik?

Doyle: Beszéltem Bruce-szal (Bruce Boxleitner - John Sheridan) és másokkal is, és mind jelezték, hogy belátogatnának. Igazából nem mondhatom meg, hogy ki lenne benne, mert aztán elmondanám az ötleteket... a sztorikat... egy kicsit olyan leszek itt, mint Kosh.

11th: Jaj, a régi titkosítási rutin. Utálok ezt.

Doyle: De tudod, szerintem a sorozattal még meg kell barátkozni, rengeteg új elemet fog tartalmazni barátságos környezetben. Vissza kell menni oda, ahonnan elindultunk. Szerintem a dollár mennyiség, amit képernyőre vitünk... egy nagyszerű csapat és egy hihetetlenül tehetséges szereposztás, mely alig került össze, rengeteg örömet szerzett a sorozat. És hogy visszakerülnénk a képernyőre, azt hiszem, az csodálatos lenne.

11th: Úgy gondolod, hogy újra meg lehet teremteni ezt a varázslatot?

Doyle: Azt hiszem, még többre is képesek vagyunk. Jó pár nagyszerű sztoriötletünk van.

Persze, Bushnak van az a csúnya rossz szokása és Gore-nak az a pénzes botránya, de Jerry Doyle az átutazó Slidereket rejtegeti.

11th: Szóval a szezon látszólagos vége és a húsz évvel későbbi dolog között kitisztulnak a dolgok? Oly sok mindent nem tudunk, oly sok helyre nem láto-

gattunk még el... mit fogunk látni?

Doyle: (nevet) Nos... Kiadhatnám a projekt címét, elmondhatnám, mi az ötlet, elmondhatnám, hogy egy hosszabb történet elemei lesznek. Több akció, románc...

11th: És itt jön a „de”.

Doyle: Pontosan. Elmondhatnám, de az... elhamarkodott lenne. Kivéve persze azt, hogy ez valami olyasmi, ami nagyszerűen megáll a lábán, és tényleg jó lenne, ha befutna, és rengeteg feltételes módja van annak, hogy egy Babylon 5 közeli sorozat kerüljön adásba. És szerintem elég érdeklődés van a sorozat iránt, a Warner Brothers és a többiek felől, és ha sikerül, akkor rögvest beüzemel.

11th: Mi történik, ha időközben megválasztanak?

Doyle: És a kongresszusba kerülök? Akkor egy évig fogok dolgozni annyira pénzért, mint színészként egy hónapig.

11th: Nem játszhatasz és kormányozhatsz egyszerre?

Doyle: Nem, nem.

11th: Még hétvégéken sem?

Doyle: (nevet) Nem. Ez egy hétköznapi sorozat, de egy kongresszusi képviselőnek hetente hét nap kell.

11th: Akkor melyiket reméled? Ha megválasztanak, akkor hogy hajtod a sorozat szekerét?

Doyle: Szeretném, ha tovább működne nélkülem. Szerintem ez nagyon fontos.

11th: Habár hiányozna, nem?

Doyle: Nem vagyok benne biztos, hogy teljesen eltűnne az életemből. Nem lennék ugyan a kamera előtt, de még mindig benne lennék. Írnám, executive producer lennék, nem tudom.

11th: Volna kedved csinálni, mint Richard Hatch a Galaktika Harcisillaggal, egy rövid B5 filmet a saját költségedre, hogy beindítsa a sorozatot?

Doyle: Nem. Szerintem eléggé érdeklődnek a sorozat iránt, a Warner Brothers és a többiek, hogy ez magától is

haladjon, hamarosan menni fog. Nem kérdéses, hogy nincs szükség bemutatásra, már tudják, hogyan kell eladni, tudják, hogyan kell pénzt csinálni belőle, tudják, milyen merchandisingra van szükség.

11th: Apropó: úgy értettem, hogy azt mondta a kampányigazgató, hogy hamarosan dedikált Garibaldi bábukat lehet rendelni a kampány oldaladról. Ez igaz?

Doyle: Tudod, egyszer valaki ezt elmondta, és nem hiszem, hogy igaz, mert nekem nincs rá szerzői jogom, nincs licenszem... tudod, egy csomó gondom lenne ezzel. Egy biztos, ezt sokan akarják, de szerintem... igazából csak egy Doyle for Congress sapkát csinálók és pólókat és ilyesmiket, ami a kampány nyúl jár, és nem az érdekel, hogy ötven dolcsit fizetnének egy Babylon 5 sapkáért vagy ilyesmiért... ha elnézel különféle politikai weboldalakra, manapság az online boltokban sok pénz van. Mindenfélét árulnak.

11th: Szóval, mielőtt játszani kezdtél, a Wall Streeten voltál?

Doyle: Igen, tíz évig voltam a Wall Streeten. Alapjában véve részvényekkel és kötvényekkel kereskedtem.

11th: És akkor azt gondoltad: „Helló, színészet!”

Doyle: Hát igen, tíz évig csináltam, és valami igazán új iránt érdeklődtem, leültem és azt gondoltam: „Szóval mire vagyok alkalmas?” És akkor rájöttem, hogy nem sokra. (nevet) Így hát azt gondoltam, helló, színészet. Jó szórakozásnak tűnt rengeteg pénzért, és belementem. És szerencsém volt.

11th: Először a Gazdagok és szépeken játszottál, igaz?

Doyle: Igen, a Gazdagok és szépeken úgy egy évig szerepeltem.

11th: Szóval, mit gondolsz? Ridge-nek Brooke-kal vagy Taylorral kellene ösz-szejönnie? Eljött az ideje a komoly kérdéseknek, mint látod.

Doyle: Hát, igen.

11th: Igen?

Doyle: Nos, ez a szappanopera válasszom, igen. Mert végül is mindegyiknek ez a vége... olyanok, mint egy sorozat tele Garibaldikkal. Emberek, akik semmivel sem elégedettek. Vagy csak nagyon rövid ideig.

11th: És egyszerű párbeszédek tartanak hetekig...

Doyle: (nevet) Igen, és folyamatosan bambulnak...

11th: (nevet) Valaha is uraltad a szüntelen bambulás mesterségét?

Doyle: (nevet) Nem hiszem. Láttam a szalagokon.

11th: Hé, láttalak a Beverly Hills 90210-ben is, amit szeretek. Találkozni fogsz Luke Perry-vel? Ez az életem egyik célja...

Doyle: Ó... nem. Tényleg csak azon az egy helyszínen dolgoztam, egy lánnyal a sorozatban, a barnával... valamilyen Vanessa.

11th: Vanessa Marcil.

Doyle: Vele dolgoztam. És az ő, azt hiszem, fiújával... a sráccal, akinek három neve van. Ó...

11th: Brian Austin Green.

Doyle: Igen, ez az.

11th: Fogsz még vendégszerepelni úgy, ahogy ezekben vagy mint a Fejvadászban?

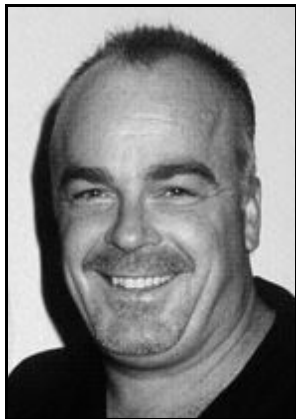
Doyle: (nevet) Igen, voltam például a Slidersben is. A Sliders elég jó volt. Nagyszerű helyszínünk volt és egy csomó cuccot robbantottam fel. Azt hiszem az egész évadból én használtam fel a legtöbb... legtöbb löszert. Istenem, egyszerűen csak rászabadítottak. Nagyszerű volt... rengeteg dublőr repkedett a levegőben a robbanások közepette... nagy móka.

11th: Apropó löszer: melyik oldalon állsz a fegyverviseléssel kapcsolatban?

Doyle: Nos... hiszem, hogy az Alkotmányban és a Második Módosításban is szereplő jogunk, hogy lehessen fegyverünk. De szerintem elég okosnak kell lennünk ahhoz, hogy azt mondjuk, ha a

nap végén, és sok pénzt fizet, és nem feltétlen kell jól csinálnod elsőre. Azért hagytam abba a munkát, hogy állandóan kampányolhassak, és a saját pénzem a kampányba öltem.

11th: Gondolod, hogy a kampányod megéri a pénztét?

Doyle:

Igen. Tudod, találkozom emberekkel és azt mondják:

„Mennyit fogsz a kampányodba fektetni?” Erre én

azt mondom, nem tudom. Erre ő: „Nos, hallottuk, hogy van egy 3 millió dolláros házad és van ez a sok cuccod, egy Ferrarrid és egy géped...”

11th: Van Ferrarrid?

Doyle: Igen. Szóval erre én: „Mit akarsz ezzel mondani?” Erre ő: „Szóval mennyit fogsz a kampányodba fektetni?” és erre én: „Nem t'om.” Erre ők: „Talán rakhatnál mondjuk egymillió dolcsit bele...” Erre én: „Egymillió dolcsit? Te teljesen megőrültél? Ez nem az egóról szól, haver!” (nevet) Azt mondom: „Ha azt hiszed, hogy egy pénzügyi konzervatívként indulok egymilliót fektetve egy olyan állásba, ami csak évente fizet százharmincöt rongyot, akkor dilis vagy!” Inkább százharmincötezet kéne fizetni egy olyan állásért, ami egy milliót fizet. Így kell kincstári konzervatívként indulni!

11th: Szóval mi lesz, ha elbuksz? Újra próbálkozol?

Doyle: Igen. Egy nap beszélgettem egy riporterrel, és azt mondta: „Hát, ez nem lesz könnyű, mi van ha veszítesz?” Mire én: „Mi van, ha vesztek? Elmegeyek nov-

ember közepén a floridai házamhoz, teniszezek, pecázom, van labdám is. Visszajövök és elmondom az ügynökömnek, hogy visszatértem az üzlethez, csinálok még egy sorozatot, és hetente ötven lepedőt keresek.” Ez a másik oldalam. Azt akarom, hogy tudják az emberek, ez nem egyszerűen csak egy hóbort. Sokáig gondolkoztam rajta. Azt mondják: „Miért vesszük őt komolyan?” Mert azt akarjátok, hogy annyit keressek egy év alatt, mint egyébként egy hónap alatt, ahol nyakkendőt kell viselnem, és napi huszonnégy óráig kell készen állnom, a hét minden napján, és teljesen tudatában kell lennem mindennek, amit teszek. Minden nap minden percében. Darabokra esik a magánélet. Minden nap dollárokért tárcsázol, a körzetbe mész, ebédelni, vacsorákra, négy, öt, hat estére mész naponta, csak hogy megkapd a munkát. Hogy kivedd magad a munkaerőből, hogy hét-nyolc hónapig ne legyen kereseted, hogy elutasíts sokkal jobban fizető munkákat... Ha ez nem elég bizonyíték a komolyságomra, akkor nem tudom, mi az.

11th: Szétesik a magánélet... Nem törtenik meg ez a szórakoztatóiparban dolgozókkal is?

Doyle: De, csak nekik megengedik a drogfüggőséget! (nevet)

11th: (nevet) Van valami, amit be szeretnél vallani?

Doyle: Nem, abszolút nem. Ha felteszik a kérdéseket, én válaszolok rájuk. „Szívtál már füvet?” Igen.

11th: Letűdözted?

Doyle: Igen.

11th: (nevet) Egyébként nem is lényeges.

Doyle: Nem is, és tudod, mikor Clinton elmondta azt a beszédét, attól a naptól fogva tudtam, hogy hazudik. Kétségtelen volt számomra azzal kapcsolatban, hogy mit tett. Most már jó régóta nem szívtam füvet, és már nem is emlékszem igazán... És nem csak, mert elszívtam egy jointot. Nagyon-nagyon-

nagyon hosszú ideje volt. De csak ennyit tettem, semmi többet. Tudod, szerintem az emberek a lehető legőszintébb válaszokat kell adnia. Az a gond, hogy politikailag csúrik-csavarják a tényeket, másnak akarnak látszani, mint amik valójában. Ha felteszel egy kérdést, adok egy választ, ami nem biztos, hogy tetszeni fog neked.

11th: Egy olyan tulajdonság, ami nem jellemző a politikusokra... Hollywood-ra... emberekre...

Doyle: Igen, tudod ez olyan, mind a randizás. Hány barátánód mondta már, hogy „Hú, találkoztam ezzel a nagyszerű sráccal!”, aztán meg három-hat hónappal később már azt mondják: „Istenem, ez a srác nem is olyan, mint akivel találkoztam, mi történhetett?” Nos, a mostani srác az igazi srác. A srác, akivel találkozott, az a srác volt, akivel találkozni szeretett volna, így összejöttek. És politikailag nem akarom, hogy azt mondják „Nem te vagy a srác, akit megválasztottunk.”

11th: Mesélj az új filmedről!

Doyle: A címe Deviant Beings.

11th: Hmm. Ez olyan...

Doyle: (nevet) Ez olyan deviáns. Nagyon sötét, nagyon éles. Amolyan városi dráma. Mikor elolvastam a szöveget, azt gondoltam: „Ez vagy nagyon jó lesz, vagy nagyon rossz.” Igaz történeten alapszik, vannak benne tényszerű dolgok...

11th: És ha várnak a kiadásával egy pár hónapot, akkor úgy szerepelhetsz a szereplők listáján, hogy „Congressman Jerry Doyle”.

Doyle: (nevet) Hát, ez, egy kicsit furcsa lenne, úgyhogy nem vagyunk biztosak benne, hogy ezt így kiírnánk.

11th: Szerinted a színészi karriered a kampány mellett vagy ellen dolgozik?

Doyle: Nos, annak, hogy színész az ember, vannak előnyei és hátrányai is. Bizonyos mértékig figyelemfelkeltő, de másfelől beskatulyáznak: „Á, ő csak egy színész!”, „Mit tudhat egy színész Wa-

shingtonról?”, drogfüggőségi címkék. De azt hiszem, hogy mikor az emberek rájönnek, hogy üzleti múltam van, hogy a piacon voltam, meg általában értek a pénzügyekhez, akkor ez talán kipótolja. Természetesen Hollywood inkább dominánsan liberális demokrata, és ha republikánus vagy Hollywoodban, az olyan mintha maga lennél az antikrisztus. Izolacionista, homofóbiás, rasszista... fogalmuk sincs, hogy mi a politikai tervem, nem ismerik az álláspontomat, de rögvest republikánusnak címkézik meg. És szerintem ez helytelen. A céloim, hogy az emberek lássák a versenyt, és hogy lássák a republikánusokkal kapcsolatos félreértést ebben a körzetben és esetleg Hollywoodban, és ha ez sikerül, akkor úgy érzem, elértem a céloimat. És ha nyerek, nos, az még jobb. Azt hiszem, kivételes megtiszteltetés volna élni a lehetőséggel, hogy ezt a körzetet reprezentáljam Washington DC-ben, aztán visszajönni és a körzet részének lenni, csak hogy a testület tagja lehessenek, és lehetőségem legyen sétálni azokon a bizonyos folyosókon. Nem csak, mint színész.

11th: Mit gondolsz, hogyan végzi Brad Sherman a munkáját?

Doyle: Szerintem nagyon trehány munkát végez. Valahogy úgy, mint Clinton és Gore - ők mind a nagy gazdaság jótévői. De ha megnézed a törvényprogramjukat, amikor ők harsogják a törvényprogramjukat... tudod, lehet, hogy egy számlának a szponzora volt, de ez azt jelenti, hogy kétszázötven másik emberrel együtt.

11th: Ráadásul, nincsen bejegyezve az IMDb-be (Internetes filmes archívum).

Doyle: (nevet) Hát, „F” osztályzatot kapott a Kereskedelmi Kamarától (Chamber of Commerce). És hogy indulhatsz pénzügyi konzervatívként egy „F” osztállyal a Kereskedelmi Kamarától? Ő nem pénzügyi konzervatív. A fogához veri a garast, adóbehajtó. Arra szavaz, hogy megtartsa a túlzott adó-

kat.

11th: Mi a végső célod a politikában? Doyle elnök?

Doyle: Ó... tudod, már rebesgettek nekem ilyesmit. Hazudnék, ha azt mondanám, hogy nem gondolkoztam rajta. De... nem hiszem, hogy azért leszel pap, mert pápa akarsz lenni, hanem szerintem azért leszel pápa, mert nagyszerű pap voltál. Hogy gondolkoztam-e rajta? Persze. De mikor nem álmodik egy színész az Oscar-díjról? Egy csomót ismerek, akik már megírták a szövegüket.

11th: És te?

Doyle: Elég egyszerű: „Az apámnak, aki megtanított szeretni az óceánt, megtanított pecázni, és azt mondta, hogy mindig gondoljak a vízre. Apa, kihalásztuk a legnagyobbat - bárcsak itt lennél.” Ja, és a második része: „Egyébként: kiszállok.” (nevet) De melyik koszarazó srác nem gondol arra a pályán, hogy: „Egyre fogynak a másodpercek, már csak három másodperc, elvállalja a rádóbást, és bement! Megnyeri az NBA bajnokságot!”? Szerintem mindenki gondolkozik azon, milyen lenne a saját területén elérni a lehető legmagasabb pontot. És nyilvánvalóan, politikailag, a legmagasabb választott tisztség az elnök. De míg ez egy jó kis fantázia, sokkal fontosabb az első lépés, hogy a kongresszusba megválasszanak. Az élet nem a százszázalékos eredményről szól, nem garanciákról, nem biztosítás. Ha nyerek, nagyszerű, de ha az ellenfelem jobb kongresszusi tag lesz, nagyszerű, ha azok a dolgok, amiket felhozok olyan területre terelik az emberek figyelmét, ahonnan eddig ez hiányzott, akkor elvégeztem a munkámat. És ez nem Jerry Doyle-ról szól. Azokról az emberekről szól, akiket remélek, hogy reprezentálhatnak. És ha vesztek, vesztek. Nem veszem személyes sértésnek.

11th: És neked mindig ott lesz a Babylon 5: Gondolod, hogy van élet odakinn, mint a sorozatban?

Doyle: Hát... szerintem nagyon önző

volna, hogy azt mondjuk, csak mi vagyunk. És ha csak mi vagyunk, akkor nagyon szerencsések vagyunk.

11th: Nos, az úr nagyon jó volt hozzád. Az idegenek is. Rendben, de mi az állásfoglalásod az idegenekkel kapcsolatban?

Doyle: Egy csomó idegennel találkoztam (a Babylon 5-ön), így elég jó vagyok az ilyesemben, de egy csomó más ember van, akinek ez nem olyan természetes. Én csak... csak nem tudom, hogy az amerikaiak, nem tudom, hogy a világ hogyan reagálna az idegen kapcsolatra. Jók vagy gonoszak? Egyvalami, amit tudok, hogy ha a Földnek idegenekkel kellene szembeszállnia, akkor nem aggódnánk az etnikai problémák miatt, nem aggódnánk a nemzetközi fegyverkezési versenyen, nem aggódnánk az afrikai harcok miatt, semmi miatt nem kellene aggódnunk. Egy bolygó lennének egyesülve. Közös ellenségünk lenne, közös célunk lenne, egyesülnünk kellene, hogy túléljünk. Nos, már most is van közös ellenségünk, ha vannak idegenek, ha nincsenek. Úgy hívják: rák. Hát miért nem tesszük félre a kis nézeteltéréseinket, hogy aztán harcolhassunk az ellenséggel, ami mindenkire veszélyes. A rákot nem érdekli, hogy fekete vagy fehér, amerikai, koreai, kínai... ausztrál. Az sem érdekli, gazdag vagy-e vagy szegény. A rákot nem érdekli, hol élsz. Ha csak döntésre jutnánk... mint John F. Kennedy a hatvanas években, azt mondta, hogy a Holdra lépünk abban az évtizedben, és ez sikerült is 1969-ben. És szerintem, ha akkor nem tesszük meg, akkor az óta se tettük volna meg. Szóval, ha eldöntenénk, hogy meg kell gyógyítanunk a rákot, vagy az Alzheimert a következő tíz évben, akkor sikerülne. Ez olyan... a NASA programnak egyre kevesebb támogatást adnak -- pedig olyan sok mindent tehetnek értünk, aminek hasznát vehetnénk. Olyan sok mindent: azok a küldetések - Apollo, Gemini, Mercury -,

nehéz otthagyni. Egyetértek Bruce-szal, kötelességeink vannak, amik a témával járnak.

BRUCE: Emberek vagyunk, és megvan a magunk élete. És néha azt szeretnéd mondani, hogy "Idehallgass: megtehetem, hogy beintek. Megtehetek dolgokat; Ember vagyok," de sajnos együtt kell élned vele, ha folytatni akarod. Mindketten erős, komplikált embereket játszunk, de mindamellett, amit végül az emberek szeretnének, az egy hősies őskarakter.

MICHAEL: Ez egy nagyon jó szó: ez valóban egy őskarakter.

BRUCE: Sok ember létezik manapság, különösen képernyő bálványok, akik letérnek az újtjukról azért, hogy közismert életük legyen, és akik nagyon jól élének a bulvárlapok címdalain; igazából ez a pályájuk. Azt hiszem Michael együtt érez velem annyiban, hogy inkább a munkánknak kellene beszélnie helyettünk, ahelyett, hogy felvesszük ezt a képet, jóllehet bizonyos fokig mégis meg kell tennünk. Igazad van Michael, ez megváltoztatja az életed. Ez a találkozó erre a legjobb példa; hogyan néznek rád az emberek ezekben az autogram-sorokban? Néhányuk szó szerint fél tőled, nem tudják, mit mondjanak. Ekkor te azt szeretnéd mondani: "Hello! Mi itt csak emberek vagyunk!"

B5: Megtörtént már ez veled, Michael, vagy az emberek felismerték, hogy te is csak egy normális pasas vagy? MICHAEL: Attól függ. Mindkettő megtörtént már; vannak néhányan, akik zavarukban megnémulnak, akik képtelenek felfogni, hogy ott állnak előtted az autogramodra várva, és ez nagyon bizarr. Amit tehetsz annyi, hogy megnyugtatód. Ahogy Bruce mondta, mi csak emberek vagyunk.

BRUCE: Még mindig nehezen tudom felfogni, jóllehet amikor elmentem Buzz Aldrin-hoz, [a volt űrhajós és a második ember a holdon], beálltam a sorba, hogy találkozzak vele. Egy könyvet dedikált,

ami az ő sci-fi regénye volt, és Londonban, a Forbidden Planet-nél (országos sci-fi üzlethálózat) elkerültük egymást. Tehát, amikor Los Angeles-ben osztott aláírást, fogtam a fiaimat, és azt mondtam: "Nos, ez egy igazi hős!" Ő egy olyan ember, aki két könyvet írt arról, milyen kemény hősnek lenni, és miután felment a holdra, az életútja hanyatlani kezdett; Voltak problémái az alkohollal, válással; a csúcs után azonnal lefelé kezdett hanyatlani. Sorban álltam, hogy találkozhassek vele - már találkoztunk azelőtt, egy síkirándulás-félén, de az rosszul sült el - tehát azt hittem, "Nem fog rám emlékezni!" Minden ember a sorban azt mondogatta: "Maga szerepel a Babylon 5-ben!" és én Buzzra mutattam, és megpróbáltam elmondani nekik, hogy "Nem, lemaradnak róla, ő az az ember!". Buzz nagyszerű volt, fogta a képeket, amik a fiamnál és a barátjánál voltak, és megpróbáltam elmondani nekik, hogyha létezik megtiszteltetés, akkor ez az.

"Sikerült elérnie valamit, amit együnk sem fog soha. A holdon járt, azon kevesek egyikeként a történelemben, akik már megtették. Azt hiszem, van néhány ilyen sportoló hős, mivel a felelősséget sokkal komolyabban vették a múltban, mint most. Az olyan emberek, mint Mickey Mantle vagy Babe Ruth ott maradtak volna és órákig baseballlabdákat dedikáltak volna gyerekeknek, míg manapság azt mondják, hogy "Sajnálom, ez nem annak a cégnek a labdája, amit alá kellene írnom"

Láttam egy fickót egy idős hírességek baseballmeccsén, és egy fiatal fiú felszaladt hozzá, mikor mi mind a játékeret figyeltük, és ő pedig eltaszította magától a fiút. Azt hiszem, Babe Ruth előjött volna a sírjából, és fejbe vágta volna azt az embert egy baseball-ütővel. Az a fiú csak állt ott, és még ma is látom azt a képet magam előtt: Egy gyerek, akinek minden bátorságát össze kellett szednie, amennyi csak volt neki,

tulyáznak - talán sok ember nem fog egyetérteni velem - hosszútávon ez nem rossz egy színész karrierjének. "Beskatulyázottnak" lenni furcsa, bizarr dolog; Ha a karriered folyamán ismertté válsz egy szerep kapcsán, az nem rossz dolog. Talán már játszottál néhány nagy szerepet, de ha van egy, amiről az emberek ismernek - biztos vagyok benne, hogy mindannyian emlékszünk a kedvenceinkre egy vagy két filmből - az nem rossz dolog. MICHAEL: Egyáltalán nem rossz dolog, jó, ha emlékeznek rád.

BRUCE: Különösen egy olyan foglalko-

zásban, ahol sok csodálatos színész van, akik eljártsszák a szerepeiket minden színházon, tévén és mozin keresztül a világon, de soha nem válnak ismertté. Azt hiszem sokan vannak olyanok, akik nem igazán érdeklik meg az ismertséget azokkal szemben, akik még mindig kint vannak, ismeretlenül.

B5: Akkor tehát, végülis jó, vagy rossz ...?

MICHAEL: Biztos vagyok benne, hogy Bruce egyet fog érteni velem, azt hiszem, jó dolog.

Fordította: Peres Levente (Sheridan)

Könyvismertető

Legions of Fire: Armies of Light and Dark

Centauri trilógia 2.
Kötet

Írta: Peter David
ISBN: 0-345-42719-X

Kiadó: Del Ray

Amikor Vir engedélyezi az ásatásokat a K0643 bolygón, különös eseményekre

lesz figyelmes.

Ismét találkozik Rem Lanassal, aki figyelmezteti őt, és átpártol az ő oldalára. Megpróbálja elérni, hogy evakuálják a helyőrséget. Ebben a pillanatban robbanás hallatszik az ásatási hely felől, és Vir azonnal a helyszínre siet, hogy megtudja mi történt.

Újabb robbanások és halottak után egy ugrókapuhoz kerül a hiperűrben (ahogy ő látja az eseményeket), amely egy kissé furán néz ki. Amikor az beszippantaná őt, a technomágusok megmentik a hajójukkal, és együtt berepülnek az ugrókapuba. Közvetlenül egy

drakh flotta mögött haladnak. Nem sokkal később egészen más helyre kerülnek, és a technomágusok elmondják, hogy ez egy hátrahagyott árnytechnológia, amely féregjáratok létrehozására képes a hiperűrben. Ami még különösebb, egy folt az űrben, amely semmiből áll, egy fekete lyuk, amelybe most mindannyian berepülnek. Ott felfedeznek egy régi árny bázist és egy árny bolygórombolót. Miután landolnak, elpusztítják a bázist de Kane, az egyik technomágus, meghal.

Ez után Vir megegyzik Galennel (A Call to Arms, Crusade), az egyik technomágussal, hogy varázsolja el Marielt, hogy az valóban szeressen bele Virbe. Így próbál meg Vir híreket kapni a Centauri Prime-ről és más fajokról is. Londo számúzta őt, így nem mehet vissza, de Marielnek vissza kell utaznia, és mivel szereti Virt, Durla nem mondhat nemet és elintézi mindent.

Dunsay-t, Londo egykori kamarását is felváltotta egy új "Prime-Kadét" (elit társadalmi osztályba tartozó centauri ifjú): Throk, aki a történet során megké-

ri Senna kezét, de visszautasítják. Nem tudván elviselni a visszautasítást, megtámadja Sennát, erre kirúgják és ismét Dunsay veszi át helyét. Mariel még mindig a varázslat hatása alatt van, amely visszafordíthatatlan állapot.

Vir közben a technomágus segítségével még több információt tud meg a drakh-okról. Ezáltal az a meggyőződése, hogy Londonak van egy őrzője.

Garibaldi, G'Kar és Lou Welch a Centauri Prime-ra utaznak, mert úgy tudják, a Xonos kontinensen, ahol a másik intelligens faj élt (a centaurikkal vívott háborúban mind elpusztultak: Xon), fegyvergyár van.

Welch-et, miközben a Prime Kade-tok főhadiszállásán információk után kutat, Shiv'Kala segítségével Throk megöli. Éppen akkor, amikor bizonyítékokat talál fegyvergyárak és kiképzőtáborok létezéséről más bolygókon. Ezek az információk így elvesztek, de Vir egy technomágus segítségével, aki igen kellemetlen agyolvasást hajt végre, értékes információk birtokába jut. A megszerzett információkat G'Karral és Garibaldival is megosztja, de hallgatást követel a Szövetségtől. Az egyetlen feltétel, amit Michael Garibaldi állít az az, hogy Throk fizessen meg azért, amiért megölte Lou Welcht.

Vir egyetért ezzel és egy bombával intézi el a dolgot.

Vir földalatti mozgalmat szervez. Az ebből adódó problémákat a Centaurum ismét a Szövetség számlájára próbálja írni.

A könyv egy beszélgetéssel végződik Sheridan, Garibaldi és Durla között. A könyv fejezetei között Londo emlékirataiból olvashatunk részleteket.

Megrendelés: www.amazon.co.uk ;
www.amazon.de

Fordította: Delenn

B5, avagy hová keveredtünk?

Első rész:

Az állomásra érkezik Sheridan régi barátja, Juan, a De La Vega kapitánya. Delenn a kabinját akarja kitapétázní. Ivanovának gondjai támadnak egy drazi hajó lelövése miatt és Lenniért kéri fel testőrnek. Sheridan megfázik, majd talál egy zsebkendőt az irodájában. Véletlen egybeesés vagy a vorlonok műve?

CHAPTER ONE

A Babylon 5 űrállomás pácolt heringként úszott az űrben, még színre és formára is hasonlított.

- Kapitány, hajót észlelek az ugrókapu túloldalán -jelentette be Corwin. - A "De La Vega" az.

- Újabb haverok a peremvidékről? - vigyorgott Ivanova. Sheridan csillogó szemmel bólogatott.

- Ezt meg miből gondolta?

- Azt üzenik: "Hahó te bamba Fehér Egér, hadd menjünk be az állomásodra." -továbbította a De La Vega üzenetét Corwin.

- Na, hát ebből gondoltam - vont vállat Ivanova. - Egyébként meg, mostanában nem jön ide más földi hajó, csak ami az utóbbi időben elég messze volt a háborútól és a Földtől.

- Tényleg, logikus.

- Éppen ezért nem is juthatott az Ön eszébe.

Corwin hátrafordult. -Kapitány, Delenn nagykövet keresi.

Sheridan összevonta a szemöldökét, de így sem nézett ki okosabbnak, ezért inkább hagyta.

- Kapcsolja.

- Szia John, nem jössz segíteni tapétát választani az új kabinunkba?

- Delenn, most érkezett meg a De La Vega. A kapitánya régi haverom, elme-gyünk sörözni, tudod hogy van ez...

- Leisszátok magatokat a szürke padlóig, aztán másnap meztelenül, félholtra verve talállak meg az Al-sóvárosban.

- Ugyan, nem is! Múltkor például a Kék szektorban találtál rám.

- Jobban szeretném ha inkább velem jönnél tapétát válogatni.

- Nézd, most dolgoznom kell. Mondjuk, válassz valami szép Valen mintásat, vagy ilyesmit.

Corwin közbeszólt: - Kapitány, a De La Vega kapitánya megérkezett az állomásra.

- Látod? -fordult Deleenn felé Sheridan. - Most mennem kell. Szeretlek, szia. - aztán gyorsan bontotta a kapcsolatot.

- Ivanova!

- Da?

- Ne beszéljen oroszul. Magáé a vezérlő, odaent leszek, megmutatom Juan kapitánynak az állomást. Ivanova, figyelje a számát: NE adjon ki tűzparancsot! Világos?

- Olyan hajóra se ami mozog?

- Semmire. Megértett?

- Meg.

Sheridan nem volt teljesen nyugodt, mikor elhagyta a vezérlőt.

- Fehér Egér!- ordította Juan mikor meglátta Sheridant.

John aggódva nézett körbe, de nem kellett volna idegeskednie, a vámkezelőként funkcionáló Zacktól kezdve a legutolsó furcsa kinézetű idegenig mindenki hallotta, és jót mulatott magában.

- Hehe. Csá Juan, mi a helyzet?

- Semmi különös. Szép az állomásod. Új?

- Már nem annyira.

- Kit kellett megölnöd érte?

- Ó, hát csak Santiago...,ööö...Senkit - javította ki magát gyorsan Sheridan.

- Aha. És amúgy mi van veled?

- Megnősültem. Az asszony alig akart ma elengedni.

- Nocsak, miért?

- Hát, állítólag valami tapéta-ügy miatt,

de tudod, a minbarik sosem mondják el a teljes igazságot.

- Minbarik?-szörnyülködött Juan.- Minbari nőd van?

- Csak félig az.

- És deréktől le-, vagy fölfelé ember? Merthogy az nem mindegy!

- Majd megnézheted magad, szerintem holnap velünk ebédelsz. De most menjünk, igyunk egy centau-rumot, és gondolom sok mesélőnivalód is van.

- Mi a baj John?-kérdzte Deleenn pár órával később a kapitány irodájában.

-Azt hiszem megfáztam - szípogeta Sheridan.

-Mialatt a Zocaloban voltunk.

- Persze a Zocaloban. - Legutóbb is ott fáztál meg, és nem abban a huzatos al-sóvárosi sztriptízbárban, a Kentauri Kanmuri-ban, igaz?

- Jaj Deleenn, buliztunk! Már csak hús évem van, kihasználom. Egyébként találkoztál Juannal?

- Igen, meghívtam ebédre.

- Melyik étterembe megyünk?

- Arra gondoltam, megismerhetné a minbari gasztronómiát, és ehetnének otthon, a kabinunkban.

- Remek. Csinálok Flarnt.

- Oké, étterem.

Ivanova viharzott be az irodába.

- Kapitány, a drazik magával akarnak beszélni!

- Na de miért?

- Mert rálőttünk az egyik hajójukra.

- Dehogy lőttünk rá a... - aztán lassan feleszmélt. - Ivanova, világosan megmondtam, NE lőjön semmire! NE! Maga süket vagy csak hülye? Deleenn legyintett.

- Ugyanolyan mint te.

- Ezt meg hogy érted?

- "NE menj Z'ha'dumba..."

Sheridan nem válaszolt, csak sértődötten szípogetott.

- Tessék - nyújtott át Ivanova egy zsebkendőt, majd hozzátette:-Itt találtam az asztal alatt.

- Nekem most mennem kell - jelentette

- Egy régi földi író mondta: "Csak egy út van a boldogság felé: másokat boldoggá tenni."

- Te már csak tudod, szívem.

Juan egyre nehezebben leplezte a vigyorát, de nem szólt semmit. Ekkor lépett oda hozzájuk a pincér. Mivel Sheridan épp Delennel foglalkozott és nem vette őt észre, a pincér kicsit közelebb hajolt hozzá és megkérdezte:

- Mi az óhaja?

Sheridan szeme elkerekedett, majd reflexből úgy vágta állon a háta mögött álló férfit, hogy az a bár ajtajáig szállt.

- John!

- Jaj, ne haragudjon, rossz emlékeim vannak ezzel a mondattal kapcsolatban.

- Kapitány, megverte a pincért? - kérdezte az éppen belépő Ivanova. - Büszke vagyok magára!

- Ivanova, Lennier. Mit keresnek maguk a Csendes Pakmarában?

- A parancsnoknak védelemre van szüksége - felelt Lennier. - Én megvédem.

- A hízlaló ételektől?

- A drazik Garibaldi szerint fenyegetést jelenthetnek rám amiatt a kis lövöldözés miatt, ezért valakinek meg kell védenie. Egyszóval: Lennier a testőröm.

- Ez három szó -kötekedett Delenn.

Sheridan tüsszentett, majd addig kotorászott a zsebeiben, amíg nem talált egy zsebkendőt.

- Nem is tudtam, hogy van monogramos zsebkendő - mutatott Delenn a zsepire.

- Ivanova találta tegnapi az asztalom alatt. Valószínűleg Sinclairé volt.

- Valen zsebkendője? - kerekedett el Delenn szeme és megbabonázva meredt a fontos tárgyra.

- Mondom Sinclairé -javította ki Sheridan, majd jó hangos szörcsögés kíséretében belefújta az orrát.

- Óhm...Izé...A minbari nőknél szokás, hogy gyűjtik a férjük taknyos zsebkendőit.

- Tényleg? -Sheridan elfintorodott. - Akkor már tudom, mit kapsz tőlem karác-

sonyra.

- Ó, Lennier -Ivanova tekintete üvegessé vált. - Veszélyt érzékelek.

- Hogyhogy *érzékelsz*?

Ivanova zavartan nézett rá.

- Ööö..., Semmi..., Én csak...

- Igaz is Ivanova, nem mondhatjuk meg nekik, hogy maga látens telepata, ugye? Ivanova gonosz pillantásokat lövellt az értetlenül bámuló Sheridan felé.

- Veszély! -kiáltott fel Delenn a bár ajtaja felé mutatva, amin épp Bester masírozott be. Lennier Ivanova elé ugrott, és tradicionális minbari harcművészeti pózba merevítette az ujjait.

- Maga meg mi a francot csinál? Rappelni akar?

- Ez a minbari harcművészet - világosította fel Delenn.

- Ja! Jól van. De nehogy énekelni kezdjen nekem, vagy ilyesmi.

Bester magabiztosan vonult eléjük.

- Kapitán. Milyen jó hogy láthatom.

- Bester, maga a Star Trek óta nem beszél orosz kiejtéssel - jegyezte meg Sheridan, arcán mély megvetéssel.

- John, ilyenkor olyan vagy mint egy dacos kisfiú - nevetett Delenn.

Sheridan abbahagyta a megvetően-nézést, és a barátságtalan-pislogással próbálkozott.

- Mi az óhaja? -jelent meg Bester mellett a pincér.

- Fiam, ezzel a mondattal nincs jövője a Babylon 5-ön -csóválta a fejét Sheridan.

- Ki a fene maga? - gyanakodott Bester.

- A pincér. Na és maga ki?

- Alfred Bester.

A pincér szeme elkerekedett.

- Al Bester? Imádom az írásait! Maga a legjobb! Adna nekem egy autogramot?

- Én nem az a Bester vagyok, figyeljen már, én nem az a Bester vagyok...

- Ugyan, adjon neki egy autogramot. Csak nem hal bele!

- Na jól van.

A pincér szeme lelkesen csillogott. Jobb híján a számlatömböt húzta elő a zsebéből, és nyújtotta Bester orra alá egy toll

megpróbálja visszafoglalni a hajót. De Neelix átáll; bárkit, aki azt tenné, amit a borg tett Kes-el, lefaragná minden ártatlan és eszes egyéniségét pusztá hússá és csontokká, el kell pusztítani. Neelix árulása miatt Hetes elfogja Janeway pártját, aki javasolja, hogy műtétileg változtassák meg őket, tegyék őket ártalmatlanná.

Chakotay nem akar ilyen messzire menni, de Tuvok tudategyesítést hajt végre, melynek során elülteti a gondolatot, miszerint Chakotay, és nem Janeway a hajó jog szerinti kapitánya. Ez felvázol egy jó epizódot, amelyben Janeway-ról lassan lefoszlik az illúzió, miközben végig a borgokkal és borg-hibridekkel csatázik, mint Chakotay lojalis elsőtisztje.

A Voyager megérkezik, és a borgok gond nélkül átveszik Hétkilenced irányítását és elfoglaltatják vele a hidat. De Hetes tartott tőle, hogy ezt fogják tenni, és megkérte Tuvokot, hogy helyezze el azt a gondolatot az agyában, hogy ha Tuvok valaha azt mondja: „Emlékezz!”, akkor visszaalakul azzá a kislánnyá, aki a borgok előtt volt. A kislány rémülete legyőzi a borg parancsait, de Hetes így nem tudja működtetni a számítógépeket. Chakotay túlságosan Hetesre támaszkodott; Janeway visszaköveteli tőle a parancsnokságot, amit vissza is kap, miközben a Voyager a borg anyabolygó felszíne felé repül az utolsó csatájába.

Le merem fogadni, hogy JMS előhúzna még egy nyuszt a kalapból, amit már a szezon elején sejtetett, és így hőseink megmenekülhetnek. Mondjuk Tuvokot és Hetest, aki a híd a borgok és az emberiség között, a köztük levő tudatkapcsón keresztül beszippantja a borg kollektív tudata. Janeway (és csakis Janeway) arra használhatja hosszú barátságát Tuvokkal, hogy utánuk menjen, és együtt segítsenek a borgnak kijutni a Chakotay által felállított végtelen matematikai labirintusból. Ugyanis

a borgok felülemelkednek a tiszta matematikán, megtanulják, hogy több lehet egy érzékeny élményben, mint egy manipulatív célban. Ironikus, hogy pont Tuvok és Hetes, a két leghidegebb Voyager-tag segít a borgnak belátni, hogy nekik is van lelkük.

A Voyager tovább megy, de a vulkánjuk és a borgjuk nélkül. Janeway visszavette a hajóját, elosztatott minden kétséget az alkalmasságával kapcsolatban, és a borgot potenciális szomszédá változtatta. Chakotay kiállt azért, ami-ben hisz, és felfedezte a korlátait.

És most TÉNYLEG dolgozni is kezhetnek... a következő szezonban a Voyager hátra támadja a Dominion! Szóval, én ezt csinálnám, ha én lennék JMS és a Voyager ura. És éppen ez az, amiért ő a Crusade producere, és nem én...

Michelle:

A kollégám, Steven szerint a Voyager javulna, ha JMS átvinné, és Chakotay-t tenné parancsnokká. Igen, JMS találna módot rá, hogy egy férfi legyen a vezető. Nem vettem be a Chakotay-eltérítő-hajót klisé az első szezonban, úgyhogy kétlem, hogy az ötödik szezon túlságosan hihető lenne... bár váratlan személyiségváltozások a történet kedvéért nem ismeretlenek Staczynski részéről. De biztos vagyok benne, hogy vele a kormánynál sokkal jobban fel lenne építve a Voyager visszatérése az Alfa Kvadránsba, bár a végén hirtelen leesne a színvonala és túl gyorsan fejeződne be.

Ami viszont még ijesztőbb lenne, az a Babylon 5 Brannon Braga tollából... Képzeld el, hogy Sheridanben még mindig van egy darab vorlon, ami a Braga Univerzumban megszűnne rejtőzködni, és átvinné az irányítást az agra felett, átalakítva őt egy szuper képességekkel rendelkező hataloméhes diktátorrá. Sértegetni kezdené Delennt, aki először nyafogna, és kérné, hogy beszéljenek az

érzéseiről, aztán csinálna magának egy holografikus tanácsadót (férfi, nagyon jóképű, mindentudó), ami azt tanácsolná, hogy tegye túl magát Sheridanen, és vegye át a Szövetség maradványainak vezetését.

Ezt a történeteszálát megszakítja egy epizód, amelyben Londo és G'Kar visszatérnek a Centauri Prime-ről, és szembetalálják magukat egy újállomásnyi, óriás szünyoggá fejlődött humanoiddal, és eldöntik, hogy csakis egy csoportos Twister-játzsma gyógyíthatja meg őket. Máshol Lochley kapitány örökbefogad egy fiatal, zseniális telepatát, aki mindent tud és még a kitörésük előtt elhárítja a kríziseket; a lány kegyetlen módszerei szereznek pár rossz pillanatot a kapitánynak, de a férfi nézők lelkesítő leveleket írnak a ruhájáról, és a végén csak ez számít.

Az Őrszemek, akik deus ex machina jelennek meg, hogy megmentsék az állomást, amikor Lochley az önmegsemmisítő kódot használja, egy új megalomán vezetőre tesznek szert, aki kihívja Sheridant, de a csoport megvilágosodik, miután meghallgatták Zack (aki Lochley szétesése után átveszi a vezérést) emelkedett beszédét, és támogatják, hogy senki nem szólhat bele egy kultúra fejlődésébe, kivéve, ha mindenki érdeke ez ellen szól. Lennier hazamegy a Minbarra gondolkodni. Amikor a főszereplők a fent leírt felvilágosult filozófiáért tett lépéseiről - óriás új meztelencsigákat tartalmazó mellékszálakkal - szóló epizódok nem érnek el nagy nézettséget, bemutatnak egy új gonosz figurát: a dudásokat, egy női fajt hatalmas mellbősséggel és erős kibernetikus implantátumokkal, amik képesek megsütni a telepaták agyát és a hétköznapi embereket reszkető kocsonyává változtatják. Sheridan félrelépése a FőDudással jelzi a Delelennel folytatott kapcsolata végét, és egy hosszú időszak kezdetét, amelyben semmilyen értelmes döntést nem hoz, még egy hatalomörült

fél-vorlon diktátortól értelmesnek vehető sem.

Ekkor jelenik meg Marcus Cole és Susan Ivanova titkos gyermeke (aki teljesen úgy néz ki, mint Marcus, és Jason Carter játssza). Bejelenti, hogy ő annak az eredménye, hogy a levett Ivanova Marcus halála után ellopta a genetikai anyagát, és teherbe ejtette magát, aztán a gyermekét egy lázadó árny-klikknek adta, akik a drazit között bújkáltak, és illegális technológiákkal röpké két év alatt felnőtte tették. Végül kiderül róla, hogy képzett bér-gyilkos, akit arra akartak felhasználni, hogy megölje Sheridant, mielőtt a húsz év lejár. Miután Franklin egy részecskével, ami elhajlítja a tér-időt, genetikailag módosította, visszautazik az időben, hogy ő maga legyen Marcus Cole, aki valójában meghalt a Babylon 4 megmentésekor egy alternatív univerzumban. Így Marcus a saját apja lesz. Ekkor Ivanova visszatér, hogy beteljesítse vérfertőző szerelmüket, de Talia váratlan és megmagyarázatlan előkerülése kibéküléshez vezet, ezen kívül sokkal több azonos neműek közötti csókolózáshoz, mint amennyit a Deep Space 9 megszűnt a „Régi láng” (Rejoined) -ban.

Mivel ez egy tavaszi zsongásos hónapot ad, ezután egy négyepizódos történet lenne, amelyben valamilyen mesterséges lény – hologram, android, alakváltó – mondaná ki az egyetlen értelmes hangot az emberek kaotikus küzdelmében valami buta cél által, amilyen például egy erekleje, ami nem úgy működik, ahogy kellene. A siker és egy azelőtt fáradhatatlan gonosz megmagyarázhatatlan legyőzése lehetővé tesz egy teljes újraszerveződést, amelyben Garibaldi átveszi Lochley helyét, és Sheridan alelnöke lesz.

A szezon azzal ér véget, hogy a teljes dudás fajt földönkívüliek veszik birtokba, akik levetkőztetik őket, míg az újraegyesített Szövetség képviselői együtt kukacokat esznek, elkapnak egy szex-

ek nem voltak bűnösök, nem tettek bu-
taságot, semmi rosszat nem követtek el,
egyetlen hibát sem vétettek. Még útban
sem voltak, egyszerűen csak nem érde-
kelte őket senki. Kivéve a sajtájaikat.

II. Sötétség

- *Nincsenek legyőzhetetlen seregek.*
(Sztálin)

Ericsson egy túlméretezett, raga-
csos, fehér pókhálóban ébredt. Megpró-
bált felkelni, minél kevesebb testrészsel
hozzáérni, de ahogy rángatózott, pör-
gött-forgott, egyre inkább beleagabalyo-
dott a hálóba. Most már nem egyszerűen
feküdt rajta, hanem bele is volt teke-
redve. Úgy minden végtagja, ahogy a
feje és a törzse is. Sőt, azt is tudta, hogy
ezzel az erős kilengéssel felriaszthatta a
háló tulajdonosát. Tudta, hogy a vezér-
fonál megrezdült, mint valami csengő,
hogy hívja a rettenetes szörnyeteget.
Valóban: a három méteres hosszúságú
szőrös test fűgén mászott nyolc lábán
előre. Ötödik pár mellső tapogató lábai,
melyek rövidebbek voltak a többinél
végigsimogatta a férfi testét. Durván,
nem finoman, sok részt kihagyva, de
egy ilyen méretű idegenszerű testrésze-
nek nem csak a közelsége, de a pusztá
létezése is megháborítja az emberi kép-
zelőerőt és veszélyezteti az elme épsé-
gét.

Ericsson még soha életében nem
érezett ilyen félelmet. Egész testében
remegett. Bőre alól ömlött az izzadság.
A pók elindult, hogy roppant, szőrös
lábaival végigtrappoljon a kicsinek és
törékenynek tűnő testen, majd mikor a
förtelmes lénynek az a része, melyet
Ericsson a seggénak hívott volna, fölé
emelkedett, hogy undorító fehér lötytöt
spricceljen az áldozat testére. A szu-
verén erőt szimbolizáló fekete egyenruhát
ragacos gubó fedte be.

A férfi rémülten pattant ki ágyából.
Egyenruhája gyűrött volt, fekete bár-
sonyinge a testére tapadt az izzadság-

tól, mely úgy tűnik, valódi volt. Gyorsan
körbepillantott, biztos nem létezik több
eleme az álmának. Sehol nem látott
sem ellenséges óriáspókot, sem a háló-
jának semmi nyomát. Valamelyest meg-
nyugodott.

Gyermekkorában sokat üldözte ez a
rémes álmom. Tudta is, hogy miért. Egy-
szer, talán tíz-tizenkét éves lehetett,
talált egy pókhálót a házban. Már nem
emlékezett hol, nem is volt fontos a tör-
ténét szempontjából. A pókot megölte, a
hálót pedig elégette. Az apja rajtakapta,
de furcsamód azért nem kapott ki, mert
engedély nélkül vett el egy gyufát.
Azért dorgálta meg félig tréfásan, mert
megölte a pókot. Azt mondta, hogy nem
tudja, hogyan érezhetett a pók, amikor
megölte. Hogy egyszer majd eljön egy
olyan pók, amelyik erősebb lesz és az
majd őt fogja eltapsolni. Úghogy jobb,
ha jól viselkedik a pókokkal szemben.
Azóta gyötörte ez a rémálom.
Ericsson ismerte a minbarik babonáit.
Ugyanis ő babonának vélte, legalábbis a
vallásuknak az ilyen, nagyon elvete-
mült részét. Mégis betartotta, hogy nem
alhat vízszintesen és azt is, hogy elkö-
szönés nélkül nem szabad minbarinak
hátat fordítani. Nem csak betartotta
ezeket, de azon ritka alkalmakkor is
betartotta, mikor az emberi társada-
lomban volt szabadságon, hogy meglá-
togassa szüleit és bátyját. Az elköszö-
nést könnyű volt betartania és betartat-
nia, viszont az alvással több gondja
volt. Persze a szüleihez vett egy ilyen
minbari ágat magának, máshol és fő-
leg mással nem aludt.

Ericsson a Fehér Csillag orrába vo-
nult a minbari hajókat imitáló főfolyo-
són. Szerencséjére nem tudta, hogyan
néz ki belülről egy igazi minbari hajó.
Ez nyomasztaná. Persze sejtette, hogy
nem az emberek mintájára tervezték a
belső architektúrát, neki nem voltak
olyan kényszerképzetei, mint a Babylon
5 eddigi két kapitányának. Mindketten
láttak már belülről ilyen hajót a háború

alatt. Az anekdota szerint Sinclair úgy vette le a lábáról egyszer Delennt, hogy bevallotta: a háború után akárhányszor találkozott minbarival, túrtörtetnie kellett magát, hogy ne essen neki pusztá kézzel. Vajon mi lehetett közöttük? És hogy engedhet meg magának egy Entil'zha egy ilyen kapcsolatot? Vagy akár csak egy őrszem? Vagy egy a két-százak közül?

Diszkrétén nyílt ki a parancsnoki híd ajtaja, a két legközelebbi minbari tisztelettudóan fordult el műszereitől egy pillanatra, hogy biccentsen. A többi ugyanúgy észrevette, de nem törődtek vele. A dolgukat végezték, életük a szolgálattal volt egyenlő. A hídon az összes minbari irtózott attól, amihez közeledtek, amit elfogni kívántak, mintha a génjeikbe lett volna kódolva, pedig még sosem látták, fogalmuk sem volt mi az. Ennek ellenére nagyon is hajlandóak voltak megközelíteni az Árnyak rémséges tűzértségét: a szolgálat az életük. Ez igaz volt a kapitányukra is, hiszen az utóbbi pár évben már több időt töltött Minbaron, mint otthon, az Egyesült Amerikában. Igazság szerint otthonának is a Minbart nevezte, nem pedig New York-ot. A Föld csak a szülőhelye, nem oda vágyik vissza, mikor néha teljes hónapokig repül az űrben. Persze megváltozott a helyzet, mióta tavaly megkapta ezt a remek gépet. A Fehér Csillag. Mindig így hívta, sosem szívlelte a számozást. Azt csak egy hívőjelnek tekintette.

A legutóbbi parancs szerint egy közeli lakott bolygónak kellett utánanéznie. Állítólag az Árnyak megtámadták. Nem tudni mi történt, ezért ő felkészült az összeütközésre. A hajón mindenki tudta, mit jelent egy közvetlen összeütközés szemtől-szembe az Árnyakkal. Nem tudnak nyerni. Esélyük persze volt, de a legénység új volt és tapasztalatlan, a hajó pedig még nem látott csatát. Tulajdonképpen félt Ericsson. Egy olyan hajón szolgált, melynek célja a

diadalok kivívása volt a csatákban, de ilyen ellenféllel szemben nem volt esélye. Ha esetleg egy végső lezárási sor kerülne, akkor valószínűleg ott hagynák a fogukat. Nem tudta, hogyan szolgálhatná az Egyes Számút. Igen, az Egyes Számút. Ő angolul gondolkozott. Rossz szokásnak tekintette, és folyton emlékeztette magát, hogy minbari nyelven gondolkodni sokkal inkább megéri egy Fehér Csillag parancsnokának, de valamiért sehogy sem sikerült. Talán a szíve nem vitte rá. Talán csak szükség volt valamilyen rossz szokásra. Űrben dohányozni, szolgálatban pedig inni nem szabad. Nem mintha ez szükséges akadály lenne, az Őrszemeknek általában nem volt szükségük ilyen tiltásokra a különféle élvezetektől absztinens életre. Valóban élvezetmentes volt ez az élet, de az Őrszemek, még az emberek is nagyon értékesnek tekintették az ilyen életet. Értékesnek addig, amíg van értelme. Ericsson tudta, miért jött létre az Anla'shok. Hogy híreket gyűjtsön, pletykákat hallgasson, információkat gyűjtsön. Nem értette Valen proféciáját. Nem értette, miért az Őrszemek vívják meg a végső küzdelmet. Nem értette. Ericsson helyet foglalt a parancsnoki székben. Az ablakon át látta a hiperteret. A vérgőzös fekete füst, mely sodort és örvénylett, minden alkalommal csodálattal töltötte el. A villanások talán elvakították volna, ha nem fényérzékeny a parancsnoki híd ablaka. Most azonban nem volt olyan csodálatos. Sejtette, mi vár rá ennek a vörös falnak a túloldalán, a valós térben. Azért ébresztették, mert megérkeztek a helyszínre.

- Helyzetünk? - kérdezte a kapitány minbari nyelven.

Az első tiszt rezignált hangon válaszolt: - Kijelölt célpontot biztonságos távolságban megközelítettük. Uram!

- Igen?

- A bolygó felől különös jeleket fogok.

galaktikus drogdealerrel, aki túszt próbál ejteni

Dr. Kyle elárulja, hogy az új nővért vissza kellett küldenie a Földre, miután megtagadta, hogy minbari szülésnél segítse

Carolyn Sykes megvádolja Delennt azzal, hogy elárulta Sinclairt

Delenn Londot vallatja a szavazatáról, ami szerint Sinclairt a vorlon anyabolygóra kell küldeni

Jónéhány színész játszott különböző szerepeket a Babylon 5-ben:

Jim Norton számos első szezonos epizódban jelent meg Ombuds Wellingtonként, és a második szezon Ősi legenda (Confessions and Lamentations) című epizódjában Lazarennt, a halálraítélt Markab doktort játszotta

John Vickery alakította Shai Alit Neroont A harcos hagyatéka (Legacies) és az Egyedül az éjszakában (All Alone in the Night) c. epizódokban, mielőtt Mr. Welles-t játszotta az Amikor leszáll az éjben (The Fall of the Night).

W. Morgan Sheppard kapta a Lélek vadász (Soul Hunter) címszerepét és az Alkonyi ütközetben (The Long Twilight Struggle) G'Sten-ként látható.

David Sage egy embert játszott a Gyülekezésben (The Gathering) és egy centaurit az Áldozatokban (Acts of Sacrifice),

míg Marshall Teague a Fertőzés (Infection), az Egyedül az éjszakában (All Alone in the Night) és a Küzdelmes hétköznapiak (A Day in Strife) című részekben jelenik meg.

Mielőtt az árnyak titokzatos ügynökét, Mr. Mordent játszotta volna, Ed Wasser a pilotban egy Guerra nevű személyt alakított, de J. Michael Staczynski nem hajlandó elmondani, hogy a szerepek összefüggnek-e egymással vagy sem.

Amikor Louis Turenne, a színész, aki Draalt alakította az Ismeretlen Hang (Voice in the Wilderness) című

epizódban, egészségügyi okokból nem tudta újra elvállalni az Alkonyi ütközetben (The Long, Twilight Struggle), Staczynski másra osztotta a szerepet, és megígérte Turenne-nek, hogy egy még jobb szerepben fog visszatérni a sorozatba, amikor felépült. A harmadik szezon Egy fanatikus örült (Convictions) című részében Theo testvért játssza.

A Babylon 5 harmadik szezonjának előzetes címét, „Magam lettem a Halál, világok gyilkosa” („I Am Become Death, the Destroyer of Worlds”); a sorozat rajongói először nyelvtanilag hibásnak tartották. Staczynski azt válaszolta, hogy a „Magam lettem” („I am become”) kifejezés tökéletesen elfogadható, ha archaikusan használják, és Tennyson Ulysses-ében is benne van; ebből a versből idézte Sinclair a Gyülekezésben (The Gathering) és Sheridan a Hosszú éjszakában (The Long Night) az utolsó pársort). A harmadik szezon végleges címe – Ahonnan nincs visszaút (The Point of No Return) – a szezon egyik kulcsepizódjából van.

J. Michael Staczynski többször is elismeréssel adózott a Babylon 5 rajongóinak a sorozatban:

Az úrállomás helye, a Grid Epsilon 470/18/22 a Genie Babylon 5 témájának eredeti helyén alapul: 470. oldal, 18. CAT, 22. téma.

Az állomás fejletlen területeinek (az Alsóvárosnak) lakóit azok után az internetezők után nevezték el (lurkers), akik olvassák a hírleveleket, de sosem támogatják őket,

és az Ismeretlen hang című epizódban szereplő Földi Szövetség hajót, ami megpróbálja megszerezni az Epsilon 3 irányítását, az ftp.hyperion.com Babylon 5 oldal után nevezték el Hyperionnak.

Amikor egy nagyvállalat és egy ásvány eredeti neveit jogi okok miatt el-

utasították, Staczynski a rajongókat kérte meg, hogy javasoljanak pótötleteket a Genie-n keresztül. A rajongók találták ki a Universal Terrorform: az Agyháború (Mind War) c. epizódban említik; és a Q-40: az Agyháború (Mind War) és Az álmok parlamentje (The Parliament of Dreams) c. részekben említett neveket.

A pincért az Álmodó parlamentje (The Parliament of Dreams) c. epizódban az után a rajongó után nevezték David Strauss-nak, aki a Q-40 nevet találta ki.

J. Michael Staczynski a brit kultsorozat, a Fogoly (The Prisoner) nagy rajongója, és a sorozat leghíresebb mondatát, „Még látjuk egymást” („Be seeing you”), többször is használta a Babylon 5-ben. Nem meglepő, hogy szeretné, ha a Fogoly (The Prisoner) sztárja, Patrick MacGoohan vendégszerepelne a sci-fi sorozatban.

A Babylon 5 első és második szezonjában tíz rész új címet kapott:

Vér és villám (Blood and Thunder) → Harckészültség (Midnight on the Firing Line)

Amarant (Amaranth; a vörös egy árnyalata) → Bibor akták (Born to the Purple)

Karnevál! (Carnival!) → Az álmok parlamentje (The Parliament of Dreams)

Kés az árnyak között (A Knife in the Shadows) → Túlélők (Survivors)

Visszahatás (Backlash) → Bármilyen (By Any Means Necessary)

Fosztogató csapat (Raiding Party) → Baljós előjelek (Signs and Portents)

A feltámasztó (The Resurrectionist) → Gyógyító erő (The Quality of Mercy)

A gubó, 2. rész (Crysalis, Part II) → Az új parancsnok (Points of Departure)

Érzékcsalódás (A Trick of the Mind) → Pókháló (Spider in the Web)

Dögvész, Éhínség és Halál Pestilence, Famine and Death) (utalás Londo egy korábbi részben tett kijelentésére, miszerint a feleségei leginkább ezekhez hasonlíthatók) → Rokonlelkek (Soul Mates)

Le nem forgatott epizódok többek között:

Célpont ismeretlen (Target Unknown)

Metaforák és halottak (Metaphors and Body Counts)

Minden dalunk elfelejtetett (All Our Songs Forgotten)

Susan Ivanova nagyon hosszú éjszakája (The Very Long Night of Susan Ivanova) utalás az Egy sorsdöntő éjszaka (The Very Long Night of Londo Mollari) című epizódra, amely eredetileg a Londo Mollari nagyon hosszú éjszakája címet viseli

Remények (Expectations)

Anthony Andre, James Earl Jones, Roger Reece és A. Martinez csak egy pár azok közül a színészek közül, akiket John Sheridan szerepére javasoltak, míg John Rhys-Davies azok között volt, akik Jeffrey Sinclair szerepére jelentkeztek. Richard Biggs laborköpenyt vett fel, amikor dr. Stephen Franklin szerepéért a meghallgatásra ment, míg Jerry Doyle kijelentette: „Annak a szerepnek a meghallgatására megyek, amit meg fogok kapni: Michael Garibaldéira.”

Nagy-Britanniában a Babylon 5 első szezonját a pilot előtt vetítették, és A vér szorítóját (TKO) betiltotta a Channel 4; végül a késő éjszakai időszokban vetítették le az epizódot. A hálózat többszörösen is kárpótolta a brit Babylon 5 rajongókat azzal, hogy ott-hont adott az első szezonzáró epizódnak, a Gubónak (Chrysalis) és a második szezon utolsó négy részének.

Fordította: Nikowitz Krisztina